Ára: 1 forint

XVI. évfolyam 1. szám.

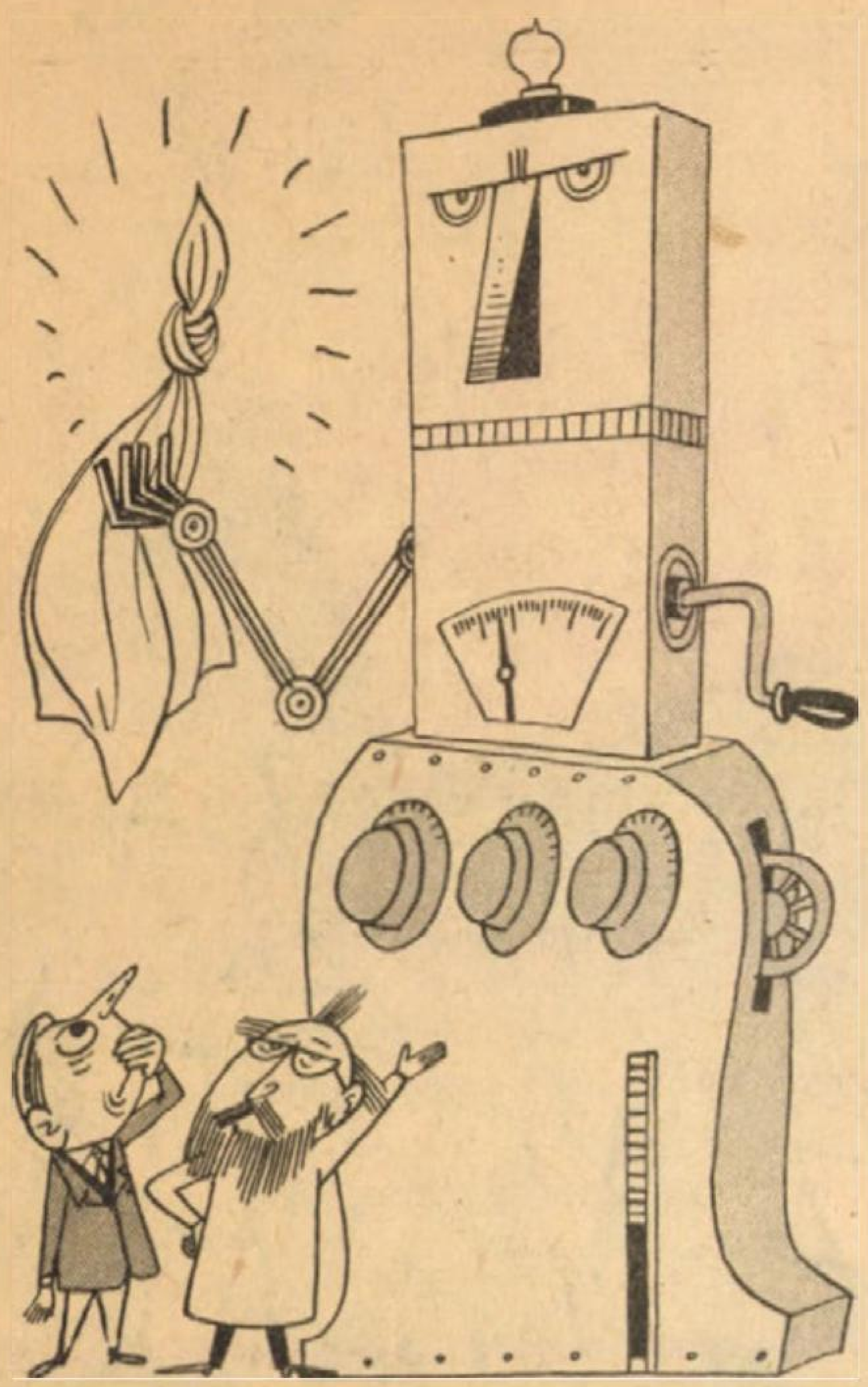
1960. Január 7.

Vasvári Anna rajza

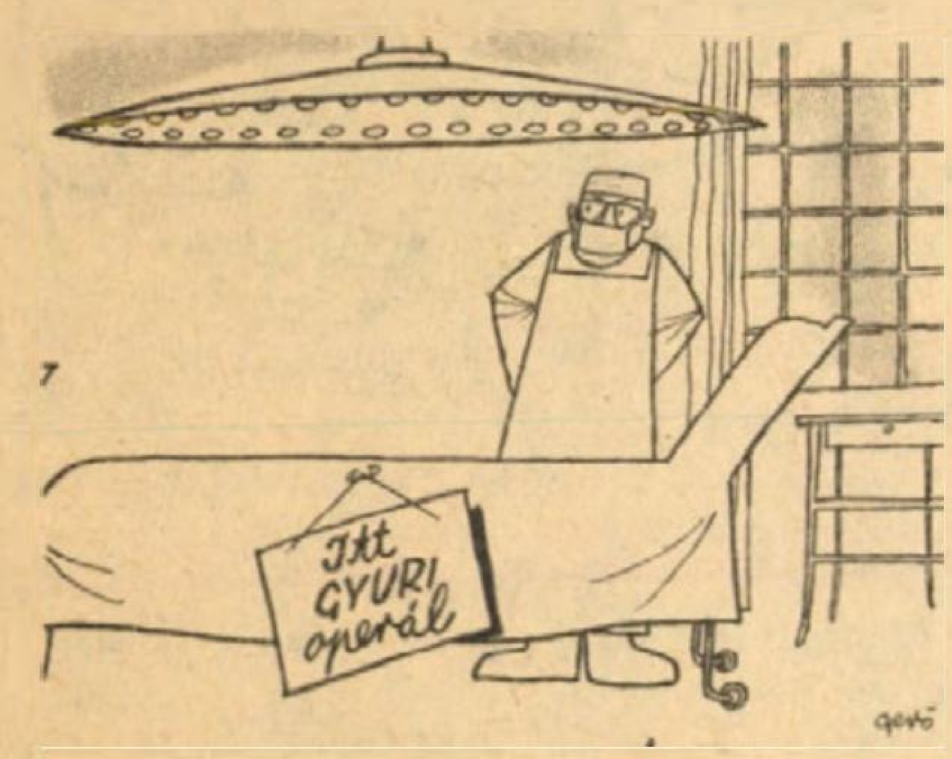
Javaslatunk a világűr békés felhasználására

Nyilatkozik a tudós

– Ez az új, tökéletesített kibernetikus emlékezőgép ... Ez semmit el nem felejt ...

A fodrászok példájára

Népszerű sláger

... sajnos szeretem ...

Számosan keresték fel szerkesztőségünket újévi jókívánságaikkal. Ezúton köszönjük azokat s hasonlókkal viszonozzuk: boldog új évet minden olvasónknak és barátunknak!

A L. M. szerkesztősége

ÜRGE DOKTOR

Filmforgatókönyv 3 felvonásban, mintegy 98 képben

Szereplők: Ürge Dániel, orvos és csudajó ember; *Fauna,* a felesége (borzasztó csalfa); *Cs. Emőke,* a lányuk; *Soma,* Ürge sógora (néma szerep, csak házasságtörésre jó); *Dr. Berezelt,* Ürge barátja; *Krapancsák,* tőrőlmetszett proletár; *Krapancsákné,* a felesége (ez ám az okos asszony!); *Bendegúz,* a fiúk; *Táppénzes; Táppénzesnő; Táppénzcsaló; Táppenné* és más betegek.

Szín: Ürge doktor szerény, 32 szobás családi háza a Rózsadombon. A cselekmény egyszerre folyik mind a 32 szobában.

Idő: Manapság — tehát a XIX. század második felében.

I. FELVONÁS

Ürge (telefonál): Igen, tegyen rá borogatást. *(Telefon le.)* Borzasztó, mennyi dolgom van. *(Telefoncsöngetés.)* Itt Ürge dr. Tegyen rá borogatást. *(Telefon le, újabb csöngés.)* Tegyen rá borogatást. *(A színpad elfordul.)*

Betegek (kórusban): Milyen jó ember a mi doktorunk! *(A színpad elf.)*

Fauna: Dániel, nekem lelkem van.

Ürge: Tegyen rá borogatást.

Táppenné: Fiatal vagyok, élni akarok.

Ürge: Tegyen rá borogatást. *(A színp. elf.)*

Betegek (kórusban): Milyen jó ember a mi doktorunk! *(A színp. elf.)*

Fauna: Dániel, én megcsaltalak.

Ürge: Igazán? Észre sem vettem. Tudod, annyi a dolgom. Igaz is, kivel?

Fauna: Somával, a sógoroddal.

Ürge: Úgy? Soma, mars ki! *(Megtörténik.)* Így legalább beköltözhet hozzánk egy igazi proletárcsalád.

Fauna: De én elmegyek.

Ürge: Hát tudod, ha a színpad nem fordulna el, erre most valami nagyon frappánsat mondanék ...

Függöny.

II. FELVONÁS

Krapancsákék televízióval, világvevő rádióval, mosógéppel, helikopterrel, szalmazsákkal, gyalulatlan hokedlivel és egyéb, a mai munkásokra oly jellemző berendezési tárgyakkal be.

Bendegúz: Papa, most fenn vagyunk a hegyen?

Krapancsákné: Elég baj az. Egy proli maradjon lenn. *(Viharos taps.)*

Krapancsák: Nono.

Krapancsákné: Az más.

Cs. Emőke (beleszeret Bendegúzba).

Bendegúz (beleszeret Cs. Emőkébe).

Táppénzesnő: Doktor úr, utaljon be Biarritzba.

Ürge: Azt már nem.

Táppénzesnő: De miért?

Ürge: Csak. Hadd legyen izgalmasabb a darab.

Fauna: Beee, nem jövök haza.

Krapancsákné (lejön az emeletről, közben a zene a Mennyből az angyalt játssza): Asszonyom, ezt helytelenítem. Egy asszonynak a főzőkanál a hivatása.

Dr. Berezelt: Dániel, én nem vagyok igazi barátod. Bár te mentetted meg az én életemet és egész felmenő és lemenő ági rokonságomét, én hagytam, hogy gombostűt szúrjanak a fenekedbe. *(„Pfúj”-kiáltások a nézőtéren).*

Ürge (lemondóan legyint): Hagyd csak, már megszoktam.

Függöny.

III. FELVONÁS

Ürge (a díványon fekve, szívgörcsben): Mondják meg, kérem, miért kell nekem így szenvednem?

Valamennyi többi szereplő (összevissza): Tegyen rá borogatást! Miért vállalta a szerepet? Utaljon be Biarritzba! Milyen jó ember!

Fauna: Dániel, mégis téged választalak!

Cs. Emőke: Drága szüleim, észre sem vettétek, nekem már unokáim vannak.

Ürge és Fauna: Jé, csakugyan. Pedig mi moziba akartunk menni.

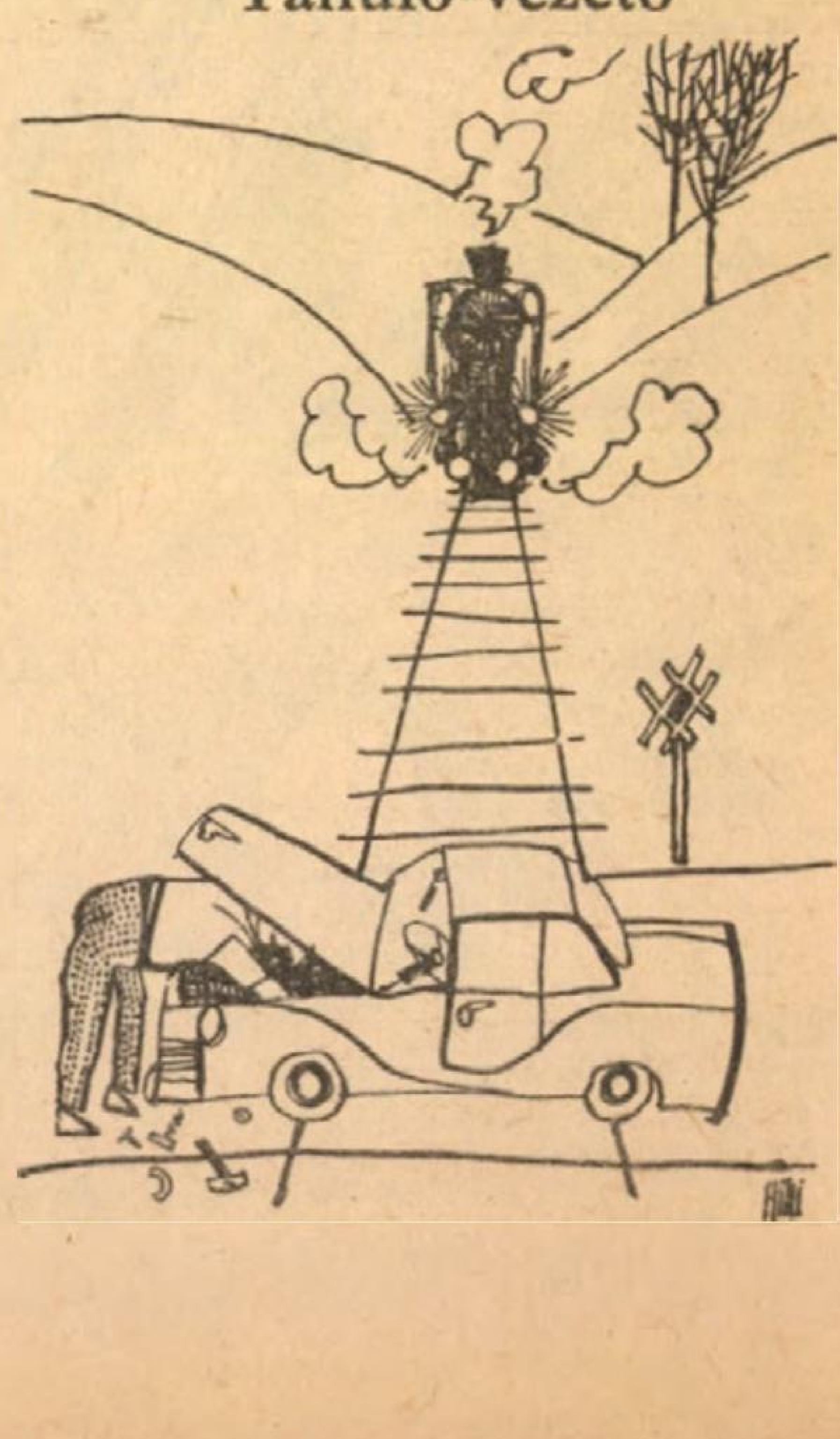
Krapancsákné: Milyen szép dolog a családi boldogság!

Függöny.

(A két család és a közönség zokogva el.)

Szekeres József

Tanuló-vezető

Mértéktelenség

Szür-Szabó József rajza

– Az uram úgy berúgott szilveszterkor, hogy még most se józanodott ki!

Fizetésnapon

Felvettem a fizetésemet.

A pénz itt van a bal zsebemben. Ripi-ropi-ropogós szá-á-za-a-so-o-ok. Jókedvűen elindulok hazafelé, sej, de hazafelé! Menjek taxival? Füttyentek egy taxinak, beülök a hátsó ülésre, rágyújtok egy szivarra és ... Apropó, szivar! Melyik lehet a legjobb szivar! Veszek egy doboz szivart a legfinomabb fajtából és vacsora után rágyújtok ... Apropó, vacsora! Hol lehetne jól vacsorázni? Aranypipacs. Vacak hely. Négy Ász vendéglő? Nem rossz ötlet. Eszem egy fogast, vagy egy süllőt, vagy egy ... Azt hiszem, ott cigánybanda muzsikál ... Ácsi! Egy cica, két cica, száz cica, haj, megfogta az ici-pici egeret ...

A pénz itt van a bal zsebemben. Itt van a tőke felhalmozva a bal zsebemben és én vagyok a tőkés. A tőkés hazafelé tart, kivételesen a saját lábán, mert elküldte a kocsiját ... Nem kérem az autót, János, nyugodtan hazamehet, olyan tiszta ma a levegő, azt hiszem, nem fog ártani egy kis séta ... Igenis, tekintetes úr! ...

Csak azt tudnám, mibe fektessem a tőkémet? Szentisten, hol van a pénz? Nyugalom, itt van a bal zsebemben, a bal páncélszekrényemben. Nemcsak pénz van benne, hanem ritkaság számba menő gémkapcsok, diplomáciai iratok: egy-két elhasznált mozijegy, átszálló és fél kiló, kincset érő dohánypor is. Vigyázni kell! Átteszem a tőkét a bal páncélszekrényemből a jobb páncélszekrényembe. Ami biztos, az biztos!

Hej, de csinos kis cica ment el mellettem ... Egy cica, két cica, száz cica, haj! ... Utána menjek? Szép szeme volt, imádom az álmos szemű nőket. Nem megyek utána. Minek? Van még álmos szemű nő Pesten ...

Itt a pénz a jobb zsebemben. A feleségem szerint én egy lump ... Apropó, feleség! Elfeledkeztem róla, hogy odahaza vár az én kicsi feleségem! Hálistennek, boldogan élünk. Megértő asszony. Ha hazamegyek, megmondom neki: kis szívem, ma nem adom oda a fizetésemet. Mire ő azt fogja mondani: ahogy akarod, kis szívem. Megértő asszony a feleségem, meg fogja érteni, hogy férfi nem lehet pénz nélkül ... Apropó, pénz! Beteszem a farzsebembe, ott jobb helyen van. Csak azt tudnám, mibe fektessem? Veszek magamnak egy öltönyt, néhány inget, könyveket, meg ezt, meg azt ... Aztán hazamegyek és otthon szépen megvacsorázom. A házi koszt többet ér, mint a vendéglői koszt, és különben is, a Négy Ász, az egy lebuj, tele van huligánokkal ... Cigányzenét otthon is hallgathatok rádión ... Egy cica ... két cica ... száz cica ...

Tudom már, mit fogok csinálni. Hazamegyek és megkérdem az asszonytól: akarsz fiam egy cipőt? Itt van rá a pénz, vedd meg! És adok neki néhány ropogós százast, mert nekem van szívem, mert én egy jó férj, gavallér férj vagyok. Akarsz egy pulóvert is? El van intézve. Odaadom a pénzt. Ami marad, az az enyém. Isten ments, nem kell nekem egész fizetés: egyharmad a tiéd, kétharmad az enyém. Így igazságos. Nem vagyok én szőrös szívű kapitalista, akinek mindene a pénz, a pénz, a pénz. Én a szemébe röhögök Mammonnak és az arcába kiáltom, hogy egy cica, két cica, száz cica, haj! ... Az annyi, mint százhárom cica ...

Apropó, cica! Új tervem van: a fizetésem kétharmadát adom oda a feleségemnek és egyharmadát elteszem én. Így sokkal igazságosabb. A feleségem meg fogja érteni: férfi nem maradhat pénz nélkül, férfi pénz nélkül: félkarú óriás ... Tudom én nagyon jól, hogy a pénz csak gond! A mezők liliomának nincs pénze és mégis boldog. A pacsirtának van pénze? Nincs. De gondja sincs! Nem kell beosztania a fizetését, nem kell számolgatnia, nem kell ... Apropó, számolgatni! Döntöttem: az egész fizetésemet odaadom a feleségemnek, aztán kérek egy kis zsebpénzt. Mindig ad zsebpénzt, ha nagyon kérek ... Megértő asszony.

Megyek hazafelé. Fáradt vagyok. Füttyentsek egy taxinak?

Majd otthon. Úgy olcsóbb.

Mikes György

Az új Kolumbusz ...

... aki szintén máshová indult és végül Amerikában köt ki.

Hátha valaki nem ismeri...

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

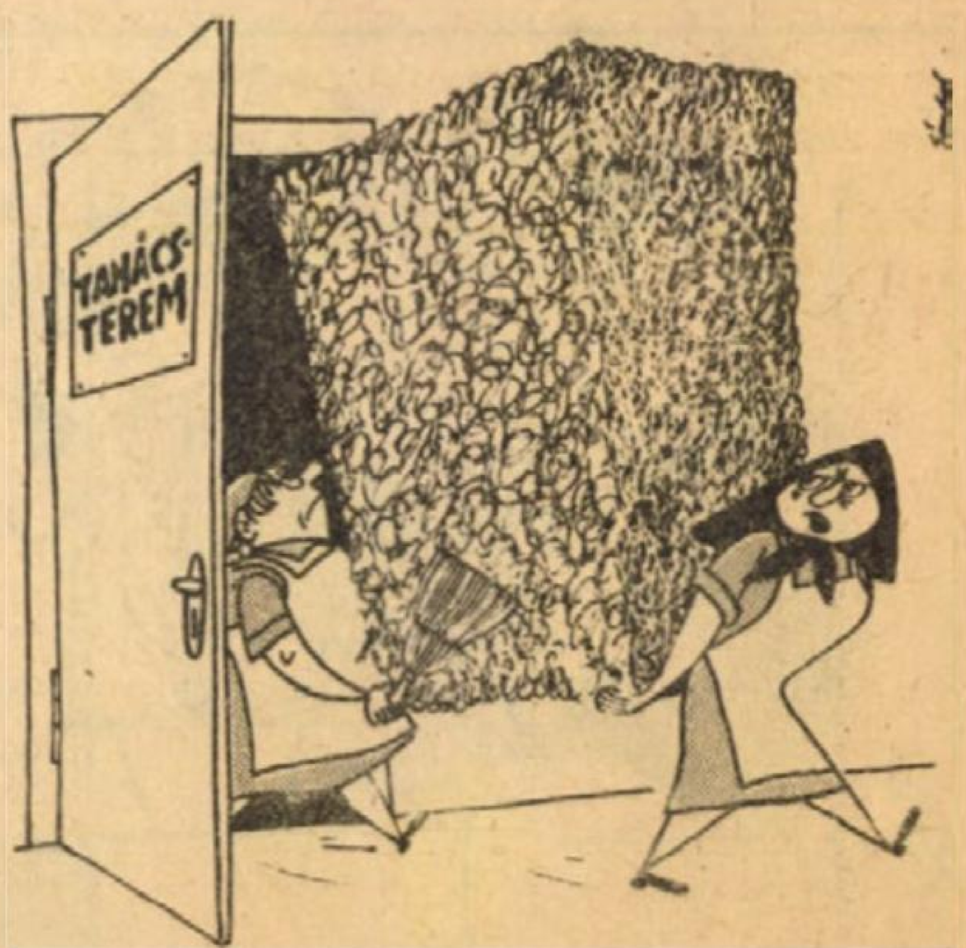
Dobosék a párizsi Louvre-ban jártak. A múzeumi őr végigvezette az egész társaságot az összes termeken és egyben magyarázattal is szolgált nekik. Végül megkérdezte:

– Ha volna valakinek valami kérdése, szívesen állok rendelkezésre.

Dobosné megszólalt:

– Kérem szépen, mit használnak maguk a parkett fényesítésére, hogy olyan szépen csillog?

Kiviszik a füstöt, amit vágni lehetett ...

– Na, itt ma jó kiadós értekezlet volt ...

A kozmetikusnő diadala

– Na és sikerült visszahódítani a férjét a szomszédasszonytól?

– Nemcsak őt sikerült, de vele hódítottam a szomszédasszony férjét is . . .

Zárszámadás után

Szegő Gizi rajza

Úgy látszik, itt még a hóemberek is részesedtek . . .

Gyanús kérdés

– Anyu, sokáig lesz megint karácsony?

Avatáson

Finom meghívót kaptam a napokban. Elegáns, merített papirosra volt a meghívó nyomtatva, ezzel a szöveggel:

> *A XXXVIII. ker.-i Vendéglátóipari Vállalat meghívja Önt „AKI ÉTELT, ITALT ADOTT" nevű, új, elsőosztályú Éttermének avatására.*

Elmentem az ünnepségre, mert lelkesedem a szép, új éttermekért. Az étterembe belépve, elámultam a gyönyörűségtől és az örömtől. Az avatandó étterem leírhatatlanul finom és ízléses volt. Falait halványmintájú, világos tapéta borította. Világítása a raffinált, süllyesztett égőkkel és az egybehangolt, színes neonfényekkel bravúrosnak volt mondható. Az új étterem a felülmúlhatatlan tökéletesség látszatát keltette és a válogatott felszolgáló-személyzet elegáns öltözetében felsorakozva, elfogultan várt velünk, meghívottakkal együtt a megnyitás ünnepélyes pillanatára, mely nem soká késett és a következőképpen zajlott le:

Az éttermi zenekar halk szalonzenéjének hangja mellett feltárult az ajtó, s azon néhány válogatott személy kíséretében a XXXVIII. ker. Vendéglátóipari Vállalat vezetője lépett be. Ugyanebben a pillanatban, egymás mellett haladva, megindult felé a gyönyörűszép új étterem vállalatvezetője és üzemvezetője; az üzemvezető fekete bársonypárnát tartott kezében, melyen az új étterem aranynyomatú étlapja hevert, az első napi étlappal. A vállalatvezető kezében bíborbársony párnát vitt, amelyen egy tintaceruza volt.

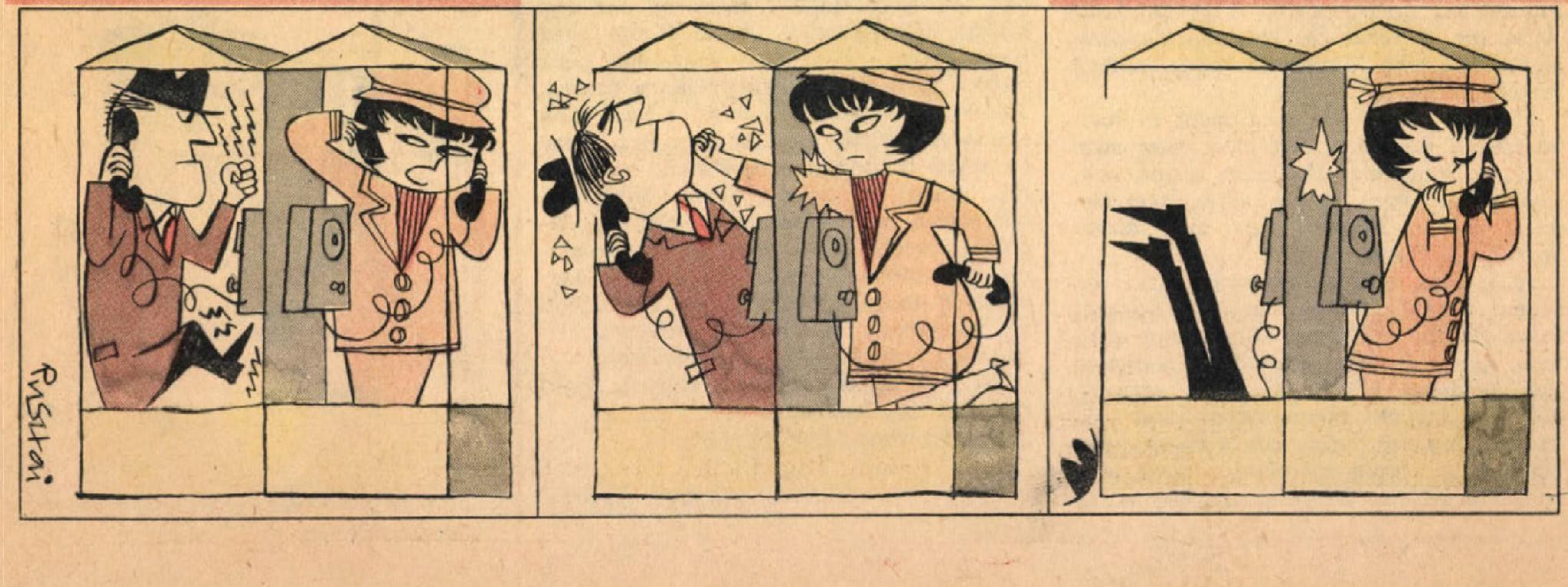
A magas vendég elé érkezve, megálltak előtte, az pedig mosolyogva a bársonypárnán felé nyújtott étlaphoz lépett, és kezébe véve a tintaceruzát, e lélegzetelállító pillanatban néhány kedvelt ételt kihúzott vele az étlapról.

Dörgő taps csattant fel. Az Étterem fel volt avatva!...

S. P.

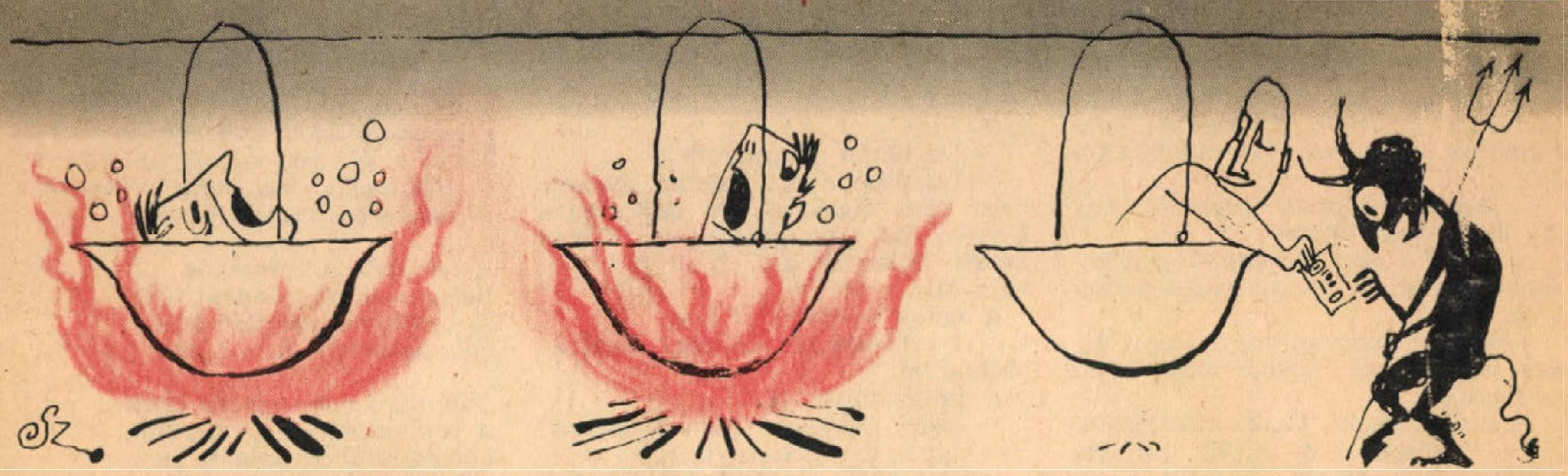
Jucika telefonál

Pusztai Pál rajza

Korrupció

Szür-Szabó József rajza

Egy főtisztviselő története

Olvasom az újságban, hogy „a Markóban végződött az éjszakai dáridó". Ez a címe annak a rendőri hírnek, mely beszámol egy vállalati főtisztviselő sajnálatos történetéről. A vállalati főtisztviselő magányosan üldögélt egy kávéházban, amikor oda hajnali 3 órakor betért Turó Kálmán, többszörösen rovottmúltú férfiú egy ugyancsak rovottmúltú barátjával, valamint két nem kevésbé rovottmúltú hölggyel. A vállalati főtisztviselő nem sokkal utóbb megismerkedett Turó Kálmánékkal, átült asztalukhoz és szívélyesen elbeszélgetett velük. Közeledvén a záróra, a vállalati főtisztviselő meghívta a társaságot a lakására, s a meghívást a vidám fickók szíves-örömest elfogadták. Reggelre kelve a vállalati főtisztviselő önmagát és lakását kifosztva találta. Turó Kálmánékat, akik a vendégjoggal csúnyán visszaéltek, a rendőrség letartóztatta s az éjszakai dáridó ilyenformán valóban a Markóban végződött.

A történet nem valami érdekes, valljuk be. Figyelemreméltónak találom azonban, hogy noha a rendőri hír az ügy valamennyi szereplőjét nevén nevezi, a károsultnak csupán hivatali rangjáról tájékoztat. Ez ugyan diszkrét tapintatra vall, de bizonyosra veszem, hogy e tapintat a vállalati főtisztviselőnek nem szolgált örömére, s nyilván csalódottan konstatálta, hogy a tudósításból éppen az ő neve kimaradt. Csalódását indokoltnak tartom. Vállalati főtisztviselőink közül nem egyet ér szemrehányás amiatt, hogy íróasztalánál nem lát messzebb, s vállalatának ügyeit a tömegektől elszakadva s épp ezért bürokratikusan végzi. Nem tartom kétségesnek, hogy a szóbanforgó vállalati főtisztviselő azért ment a kávéházba s azért üldögélt még hajnalban is ott, hogy az élettel szorosabb kontaktust tartson. Csak dicséret illetheti, amiért nem érvén be a puszta szemlélődéssel, megismerkedett Turó Kálmánékkal s természetes, hogy átült Turóék asztalához, mert hiszen az egyik asztaltól átkiabálni a másikhoz nem illendő dolog. Elismerést érdemel a vállalati főtisztviselő továbbá azért is, mert a tömegekkel való kapcsolatában nem szorítkozott a futó ismeretség felületes tapasztalataira, hanem módját ejtette annak is, hogy záróra után is az élet ütőerén tarthassa a kezét, s lakására invitálta az urakat és hölgyeket. Hogy a vállalati főtisztviselő lakásán mi történt reggelig, amíg a főbérlő mély álomba merült, arról a rendőri közlemény nem számol be, de feltételezem, hogy a vállalati főtisztviselő látóköre ez idő alatt is bővült. Hogy vendégei végül is kifosztották, az csak azt bizonyítja, hogy az igyekezet és a szorgalom nem mindig veszi el jutalmát. De a vállalati főtisztviselő nevét elhallgatni ezért mégsem volt helyes. Ha tőlem függött volna a dolog, nem tagadtam volna meg a nyilvánosságot a főtisztviselőtől, sőt, felettes szervéhez azzal a javaslattal fordultam volna, hogy a vállalati főtisztviselő magatartásának elismeréseképpen nevezzék ki őt vállalati altisztviselőnek.

Tabi László

A stewardess hazaérkezik

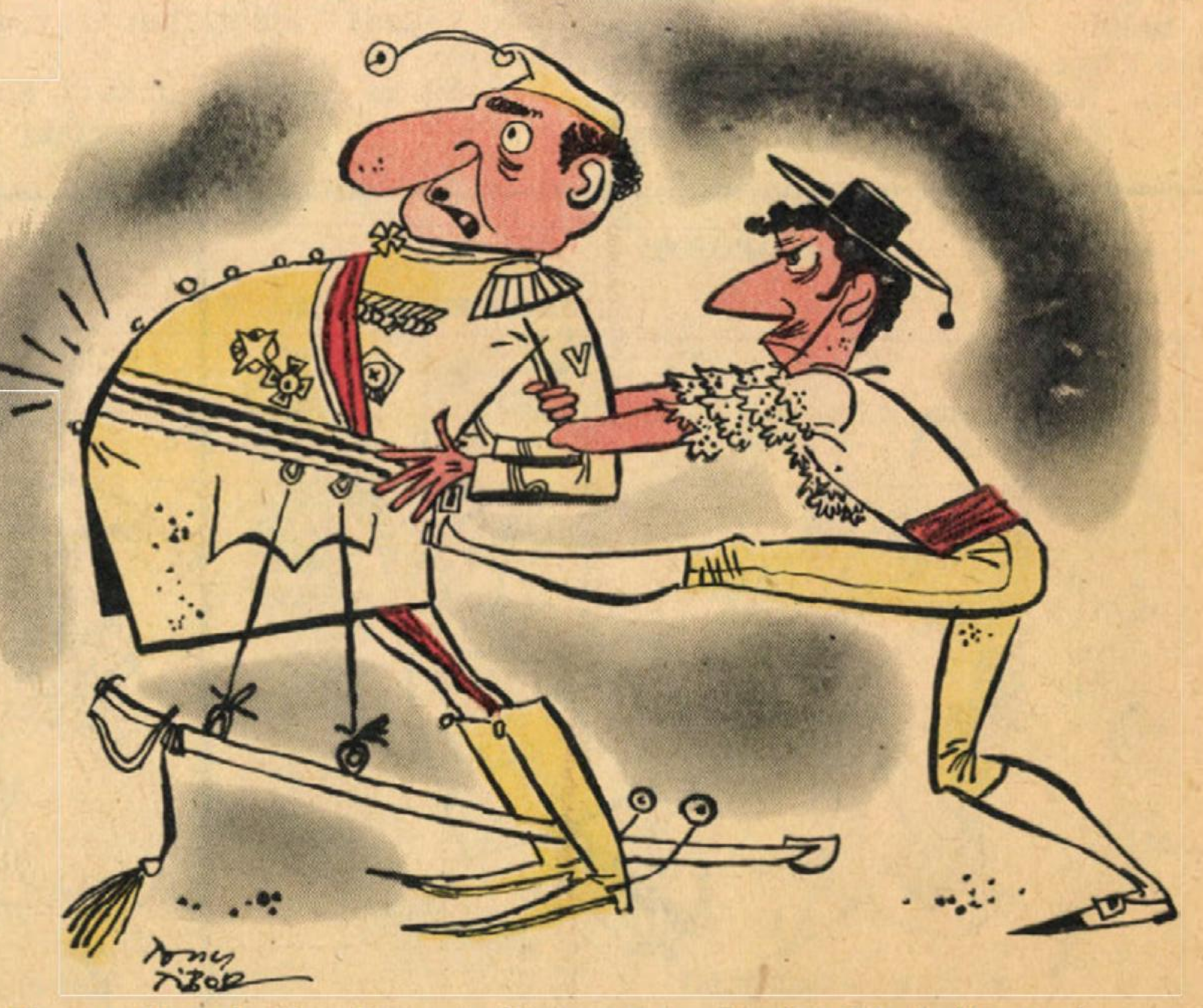
Kaján Tibor rajza

– Mit hoztál, anyu?

Eisenhower madridi látogatása után

Toncz Tibor rajza

Franco: Hagyd abba, fiam, azt hiszem, már elég büszkének látszom!...

a beteglátogató

A jóságos arcú, középkorú hölgy feldúltan nyit be a kórterembe, odarohan az ágyhoz és összecsapja a kezét.

— Drágám! Milyen borzasztó, hogy így kell téged látnom!

A beteg — egy hasonlóképpen középkorú nő — meghatottan mosolyog.

— Milyen kedves vagy, hogy így aggódsz. De már jobban vagyok. Az orvosok . . .

— Az orvosok! Csak áltatják az embert! Maguk sem tudják, mit beszélnek. Bolondítják a beteget. De az én szememet nem lehet becsapni. Szörnyű téged ilyen állapotban viszontlátni!

Lerogy az ágyra és zokog. A beteg mélyet lélegzik.

— De drágám, ne izgasd fel magadat, nincs semmi komoly bajom.

— Köszönöm, édes, tudom, engem akarsz megvigasztalni. Ha nem igaz, akkor is jólesik. Mikorra várható a katasztrófa?

— Nem lesz semmi baj, nyugodj már meg. Már csak egy kis hőemelkedésem van.

— Az a legveszedelmesebb. Istenem, ilyen drága barátot elveszíteni! Nem emberi, hogy mit szenvedek.

A beteg kezd egy kicsit ideges lenni.

— Miből gondolod, hogy elveszítesz engem?

— Miből? Istenem, miből! Az embernek a szíve meghasad, ha rádnéz. Ilyen fiatalon . . .

— De hátha megmaradok . . .

— Nem bírok már hinni. Szegény Lujza korántsem nézett ki ilyen rettenetesen és már három éve . . .

Nem tudja befejezni a mondatot a zokogástól. A beteg vigasztalni próbálja.

— Ne sírjál.

— Hogyne sírnék! Lujza után most téged . . . Te nem tudod, ki voltál nekem. Te könnyen beszélsz. Azt csak én tudom, kiről kell lemondanom. Soha többé nem lesz ilyen drága barátom. Kihez forduljak, ha valami fáj? Ki hallgat meg engem? Ki segít rajtam? Milyen szerencsétlen vagyok!

— De hátha megmaradok?

— Lujzika is ezt mondta. Nekem nem üres vigaszra van szükségem. Nekem rád van szükségem. Olyan nehéz belenyugodni. Nem tudok . . . nem bírom ki!

A beteg fejcsóválva nézi.

— Ne izgasd fel magadat. Egészen elsápadtál.

A hölgy felfigyel.

— Igen? Tényleg? Sápadt vagyok?

— Igyál egy pohár vizet.

Iszik. Majd rosszkedvűen kérdezi:

— Még mindig sápadt vagyok?

— Nagyon.

— Hm, pedig mindenki azt mondja, jól nézek ki.

— Nagyon rosszul nézel ki, drágám, de nem is csoda. Ilyen lelki megrázkódtatás . . .

— Csodálom, hogy ilyet mondasz, mindenki azt mondja, sohasem néztem ki ilyen jól, harmincnak sem látszom.

— Mondd, nem kellene megvizsgáltatnod magadat?

— Minek? Kutyabajom sincs.

— Gondolod te. De ez a szín . . . Sajnos, a szív, a szív mondja fel a szolgálatot . . .

— Légy szíves, ne akard bebeszélni nekem, hogy beteg vagyok.

— Én a helyedben egy alapos kivizsgálásra feküdnék be. Ilyen hamuszínű sápadtsággal nem lehet tréfálni.

— Hamuszínű, miket beszélsz!

— Aggódom érted . . .

A hölgy most már határozottan ideges.

— Légy szíves, ne vedd el a kedvemet. Most hogy mondod, már tényleg kezdem magamat rosszul érezni.

— Jaj, igazán sajnálom. Én tudom, mi az. Én sem érzem jól magamat.

A hölgy felugrik.

— Te? Neked nincs semmi bajod, tudd meg! Csak szimulálsz, hogy sajnáltasd magadat! Tudod, mi bajod van neked? Tapintatlan vagy, az a te bajod!

Kiált és köszönés nélkül elrohan.

Feleki László

Restaurált csárda

Elmondom azon melegében,
Mivel e kis hír egész friss még:
Vendégfogadó lesz, mint mondják,
A kondorosi csárda ismét.

A tervezők a terveikbe
Beleadnak itt mindent, bele,
A kondorosi csárdát tehát
Sok patinával hintik tele.

Búboskemence is lesz benne,
A romantikák sose kopnak,
Lófarok-búbos delnők persze
Körülötte majd mambót ropnak.

Betetézni a romantikát
Lesz majd nádtető is, meg tornác,
A nádtetőre fényes neont
Szerel fel tán egy ügyes tornász.

Lesz a csárdában kármentő is,
Amit már előre is szánok,
Mert félek, hogy a kármentőben
Kárt tesznek majd a huligánok.

Hidvéghy Ferenc

Mi az oka annak, hogy a francia festők egyre nehezebben kapnak modellt, különösen akt-képekhez?

A magyarázat az, hogy a modellek sokkal jobban megtalálják a számításukat, ha a festő ecsetje helyett a fényképezőgép lencséje elé állnak. A nagy francia magazinok lényegesen többet fizetnek, mint a festők, továbbá a kép sokkal gyorsabban készül el. A festőnek órákra, napokra, hetekre van szüksége ahhoz, amit a fényképezőgép századmásodpercek alatt elvégez.

Mint Paul Colin, ismert francia festőművész elmondta, csak nyáron mutatkozik némi enyhülés. Sok fiatal nő jön ilyenkor külföldről a francia fővárosba, s egy kis mellékkeresetért szívesen állnak, ülnek vagy fekszenek modellt. Főleg a skandináv és az angol nők nyújtanak anatómiai segítséget a francia képzőművészetnek.

A Körúton

Sándor Károly rajza

— Hová, asszonyom?
— Megyek virslire vadászni . . .

Példás szülők

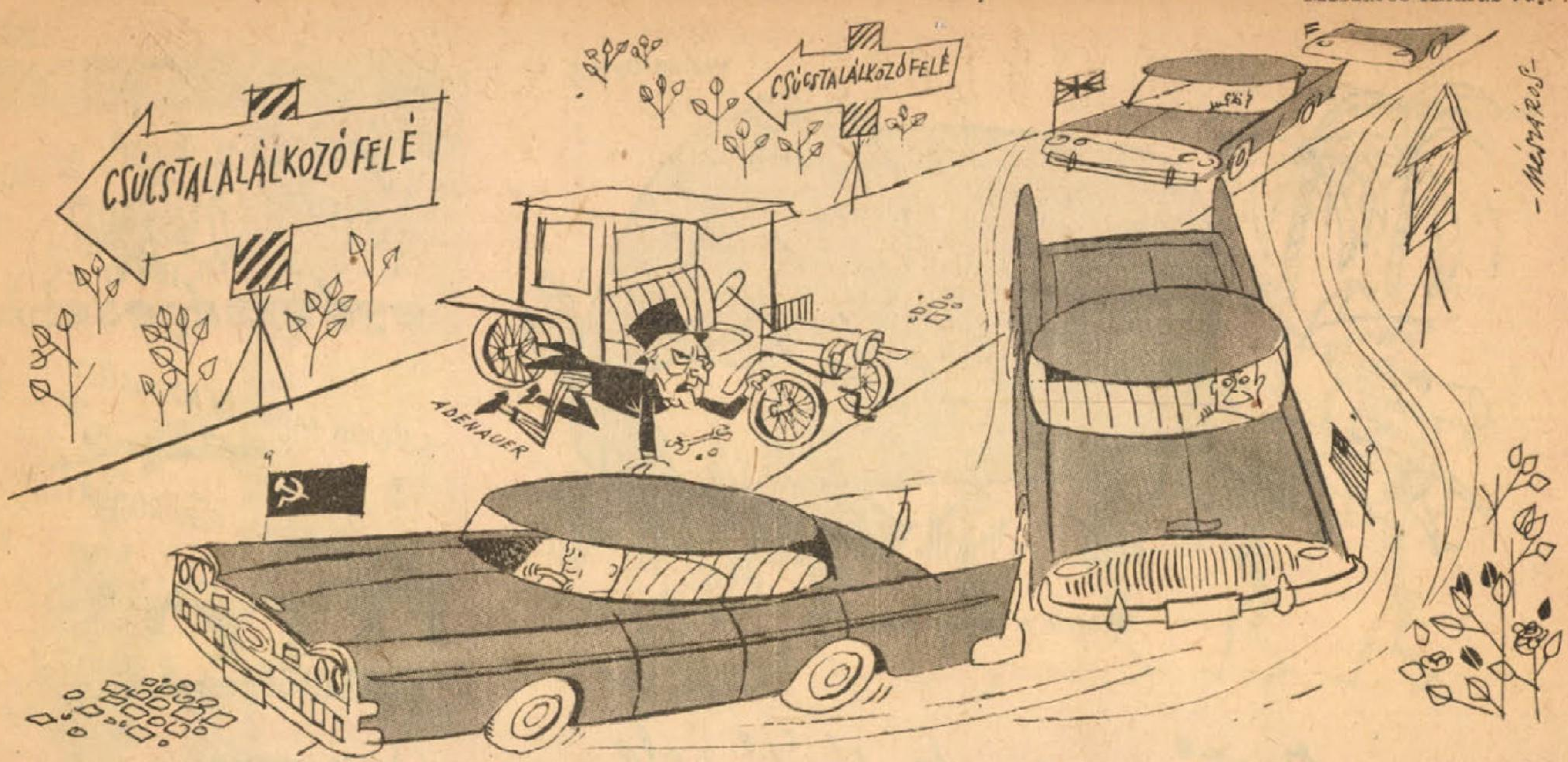
Vasvári Anna rajza

— Hát ez a gyerek már iskolába jár? Hogy múlik az idő . . .

Közlekedési akadály

Mészáros András rajza

GÁSPÁR ANTAL

Lapunk szerkesztőségének valamennyi tagját mély fájdalommal töltötte el Gáspár Antal halálának híre. Fájdalmunk kétszeres: nemcsak a magyar karikatúraművészet nesztorát, legeredetibb egyéniségeinek egyikét vesztettük el vele, de a barátot és kollégát is, hiszen szerkesztőségünknek hosszú időn át tagja s egy ideig művészeti szerkesztője is volt.

Gáspár Antal 1889-ben született Kalocsán. Gyermekkora nélkülözések között telt el, szülei olyan szegények voltak, hogy iskoláztatásáról is alig-alig tudtak gondoskodni. Kivételes tehetsége azonban már elemi iskoláinak elvégzése után kitűnt, s csakhamar az ismert karikaturisták sorába emelte őt. Még tizenkét esztendős sem volt, amikor az akkori idők egyik vezető rajzolóművésze, Bér Dezső meglátta a rajzait s a még rövidnadrágos kisfiút bemutatta a Kakas Márton című élclap főszerkesztőjének, Rákosi Viktornak. Pályája ettől kezdve merészen ívelt felfelé. Tizenhat esztendős korára a művész már egy egész sereg lapnak volt szerződtetett munkatársa, s a Borsszem Jankóban, Pesti Hírlapban, Friss Újságban rendszeresen megjelent politikai karikatúrái csakhamar országos, sőt európai hírnevet szereztek neki. Mindig szellemes, igen sokszor bátor kiállást jelentő és magas színvonalú rajzaiért versengtek a lapok.

Gáspár Antal igazi művész volt, e szónak erkölcsi értelmében is. Rajzolótollát sohasem állította embertelen, zsarnoki célok szolgálatába, művészetével sohasem támogatta a kapitalizmus elnyomó, népellenes rendjét. Sőt. Igazi népszerűségét éppen azok a rajzok jelentették, amelyek – az akkori idők viszonyaihoz képest – bátran és szenvedélyesen fejezték ki a tömegek vágyait és igényeit.

Gáspár Antalt természetesen népi demokráciánk is megbecsülte. A fasizmus súlyos éveiben sok üldöztetést szenvedett művészt 1949-ben a „Pro Arte" kitüntetéssel, 1955-ben a „Szocialista Munkáért" érdeméremmel tisztelte meg, s 1956-ban az „érdemes művész" kitüntető rangjára emelte.

Gáspár Antal emlékezetes és sajátos műveiben halála után is él. A szeretetreméltó kolléga, a jeles művész s a mindig becsületes ember emlékét szívünkben őrizzük meg.

A Ludas Matyi szerkesztősége

Csoportos esküvő

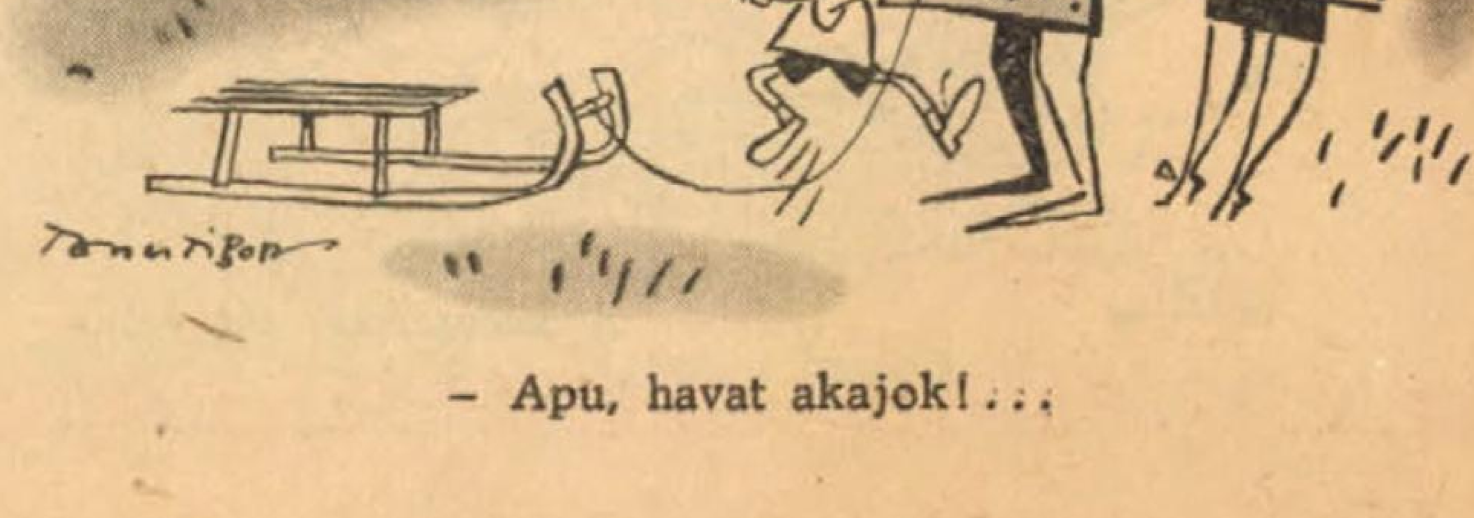
Pusztai Pál rajza

– Megálljunk! Elcserélték a menyasszonyomat!

Ebadta reklamál

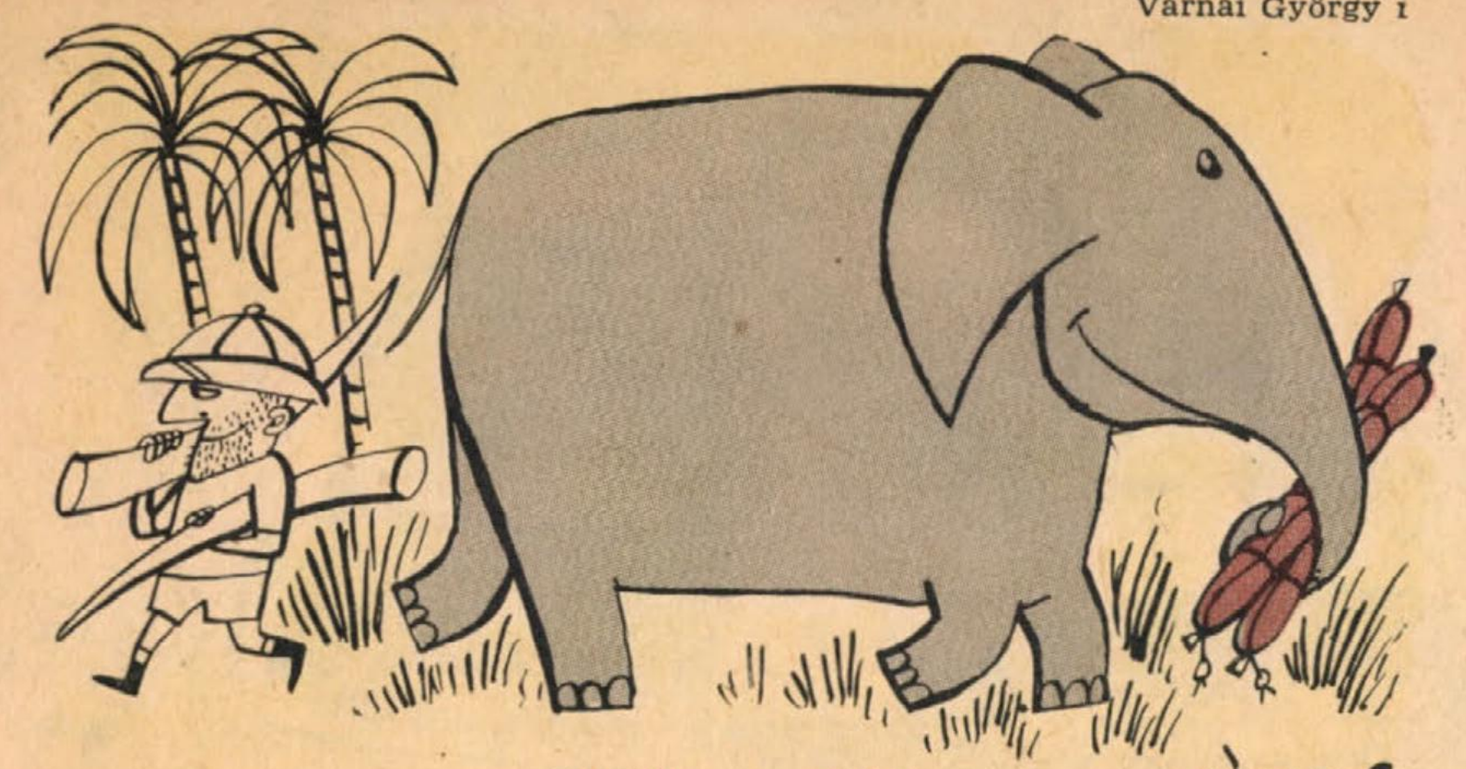
Toncz Tibor rajza

– Apu, havat akajok!...

Magyar gyűjtőexpedíció indul Afrikába

Várnai György r.

Sikerült a csereüzlet!

Pesti tudósítónktól

Kedves pesti fogynivágyó preludinisták, ne engem szidjanak, nem én, hanem egy angol szakbizottság állapította meg, hogy a preludin nevű szer öl, butít és romlásba dönt, amellett hogy fogyaszt. A preludin bódulatában már valaki gyilkosságot is elkövetett, ezenkívül számos erőszakos cselekedetet írnak a preludin számlájára. A preludin nemcsak a hájréteget, hanem a felelősségérzetet is fogyasztja és elveszi az étvágyat a törvény tiszteletétől is. Pedig a becsület még a preludinnál is drágább. Éppen ezért tanácsom a következő:

Ne gyilkolj, de légy karcsú!

*

Az én kultúrműsorom:

A Tüsped szimfonikus zenekara játszik.

A vágóhídi balettkar táncol.

A Bizományi Áruház drámai együttese a Faustból ad elő részletet.

A Főszefu-vegyeskar indulókat énekel.

Gyümért-pantomim.

*

Dr. Árgus üzenhetné William Shakespeare színpadi szerzőnek:

„Vilikém, Vilikém, azért azt illene tudni, hogy csen tengerpart nincs. Téli rege ide, téli rege oda, így nem lehet gyarapítani a tudásszomjas színházi közönség földrajzi műveltségét. Mit szólna ehhez Kogutowicz Manó?"

*

Nagy dolog a maradandóság. Nemzedékek nemzedékek után találják élvezetüket olyan remekművekben, mint az Iliász, a Gulliver, a Háború és béke, és még kevesen mások. Ami igazán jó, azt az idő vasfoga nem kezdheti ki. Ezért fogott el mélységes meghatottság, amikor még az ünnepi napok alatt egy társaságban valaki huncutul mosolyogva e szavakkal emelte poharát:

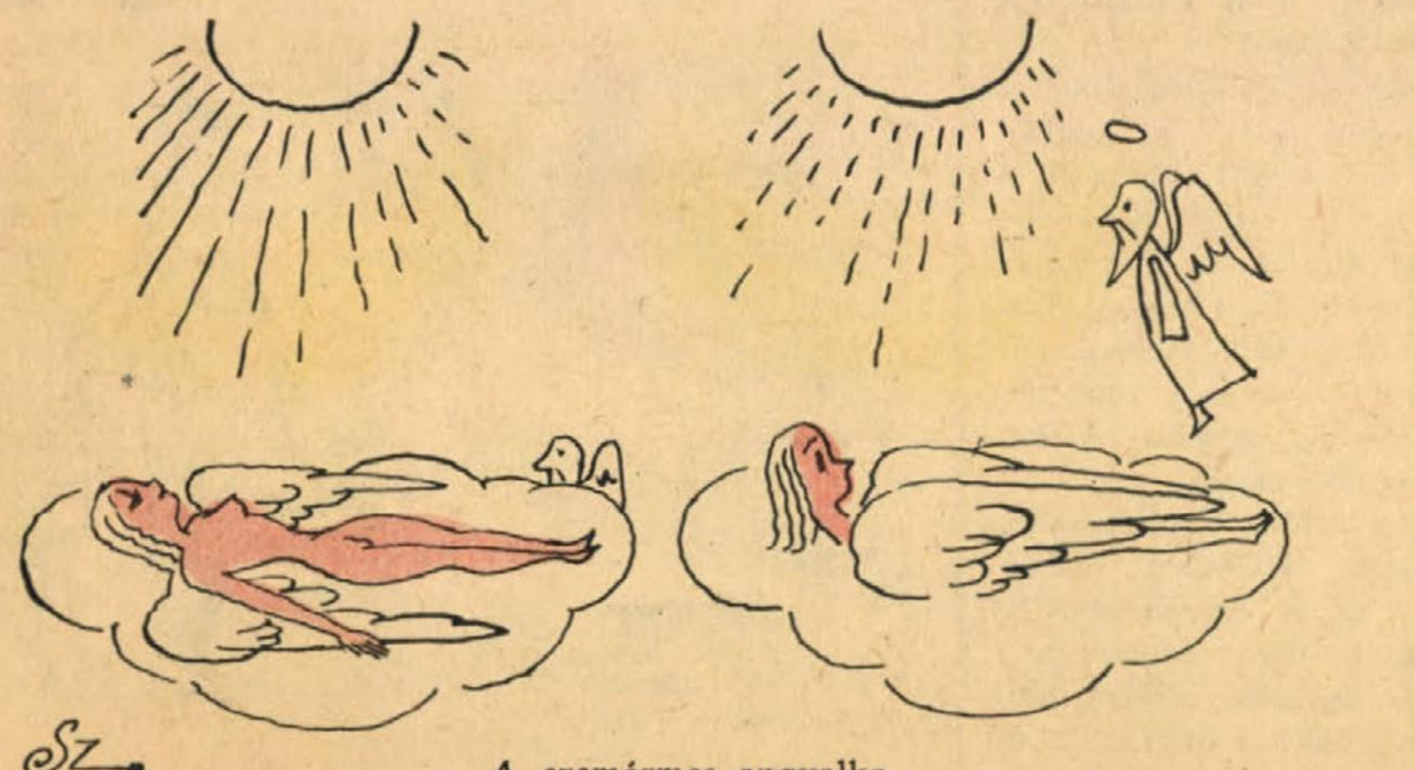
— Hogy a jóisten minket meg ne áldjon, arról szó sem lehet!

Mi mindent túlélt ez a hamiskásan kedélyes közhumor!

f. l.

Kvarcolás a mennyországban

Szür-Szabó József rajza

A szemérmes angyalka.

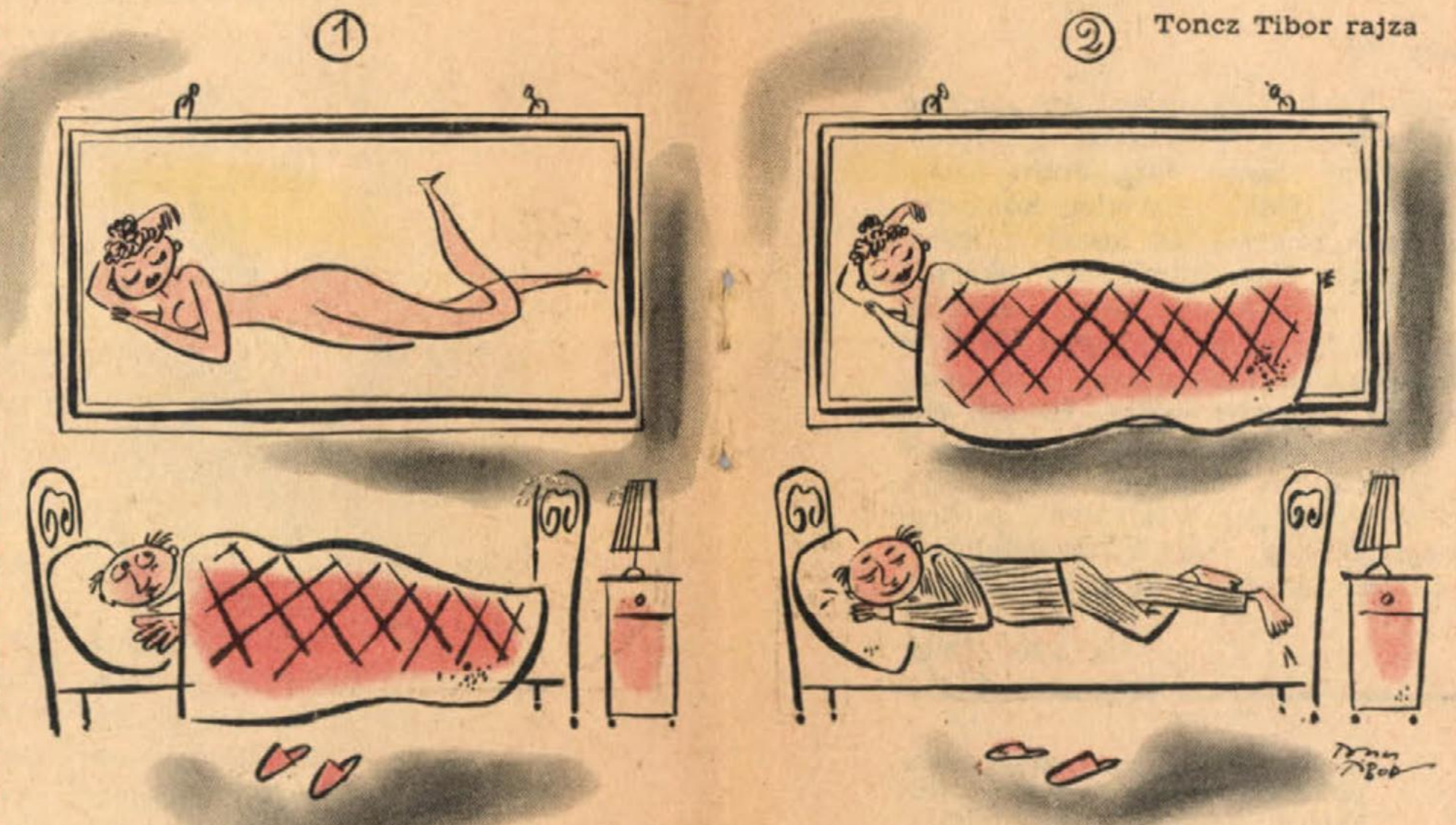
Meglepő reklámok

Pusztai Pál rajza

Figyelmesség

Toncz Tibor rajza

Szép Heléna és a társszerzők

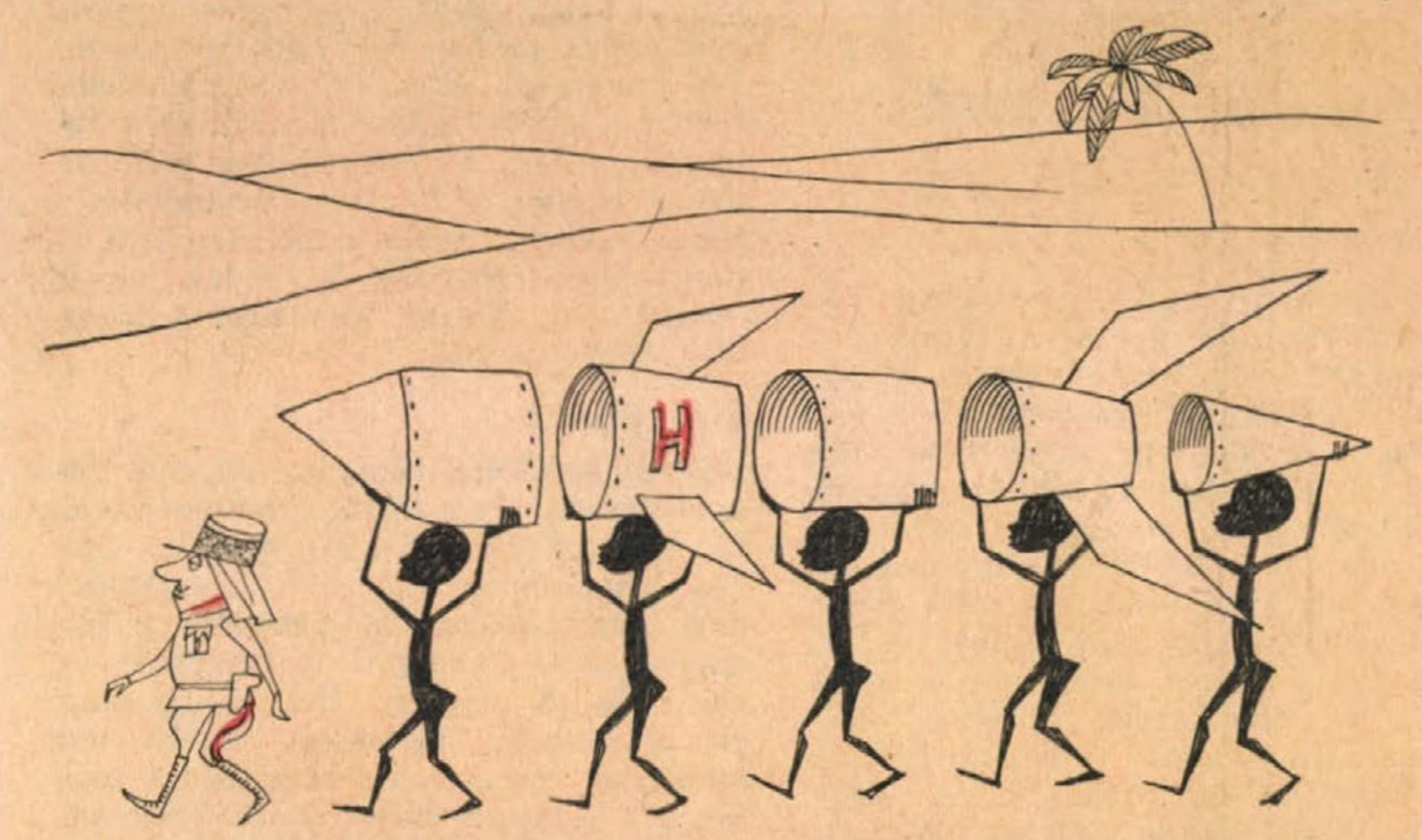
Szegő Gizi rajza

– Gyerekek, legalább a kávéját fizessük ki a jogdíjakból . . .
– Miért? Csinált valamit?

Francia expedíció Afrikában

Kaján Tibor rajza

»Nácítlanítás«

Nyugat-Németországban kimondták, hogy 1960. december végén elévülnek a náci perek. Aki ellen addig nem emeltek vádat, az automatikusan gentleman-ná válik, akár ölt, akár rabolt, akár gyújtogatott. Ezzel szemben fogadkoztak, hogy még ebben a hónapban, gyors ütemben letárgyalják a náci-pereket és igazolási eljárásokat, végrehajtják az úgynevezett nácítlanítást.

Ebből az alkalomból jellemző történet kering egy Gustl nevű müncheni bárzongoristáról, aki most került a nácítlanítási bíróság elé. Azzal vádolták, hogy Münchenben, a fajgyűlölet ősi fészkében annak idején uszító dalokkal szította a hangulatot.

Tizenöt esztendő után Gustl meglehetősen idegesen jelent meg a háromtagú bíróság előtt. Személyi adatainak felvétele után megkezdődött a kihallgatása,

— A vád szerint — mondotta az elnök —, maga a bárban állandóan játszotta a „Wir fahren gegen Engelland" kezdetű harci dalt. Igaz ez?

— Igaz kérem.

— Játszotta a Horst Wessel indulót?

— Játszottam.

— Folyton játszott antiszemitizmusra, sőt pogromra uszító dalokat?

— Játszottam.

A bíró ezután enunciálta:

— A vádlott mindent beismert. A bíróság visszavonul.

A szünetben a védő nekiesett a muzsikusnak:

— Mondja, maga szerencsétlen, megőrült? Bevallotta, hogy folyton uszító dalokat játszott?

— Bevallottam kérem. Igaz volt.

— No és aztán? Le kellett volna tagadni a bírák előtt!!

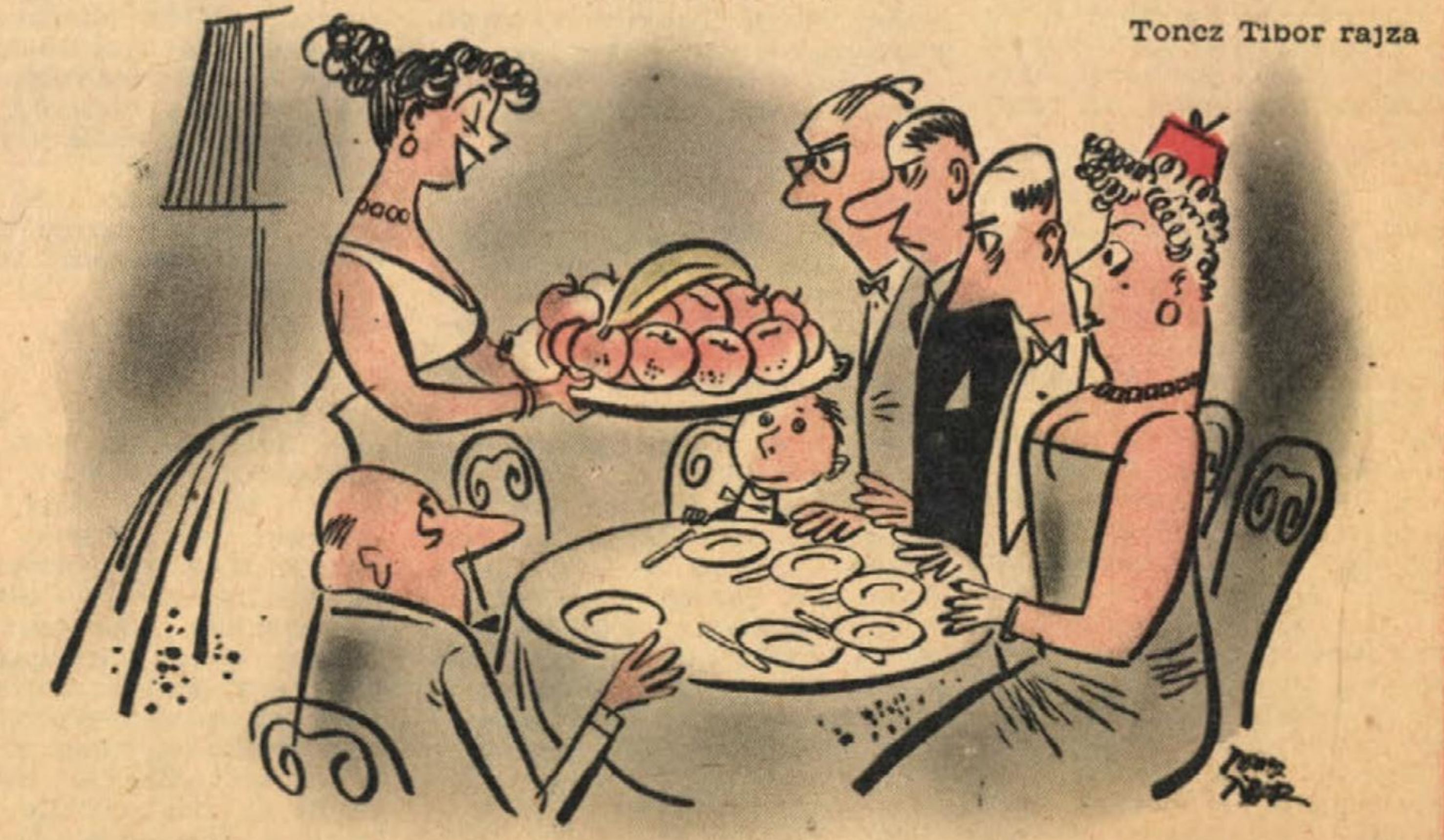
A vádlott szomorúan válaszolta:

— Nem lehetett kérem. Ők rendelték, nekik játszottam!

(—)

Mutatóban

Toncz Tibor rajza

– Parancsoljanak egy kis gyümölcsöt . . . Egyenek banánt is!

A negyedik kuruc

(Egy színész naplójából)

November 30.

Reménysugár a sötét éjszakában. Ma felhívott telefonon Bányai, a filmrendező és közölte, hogy benne vagyok a legújabb filmjében. Szélesvásznú, színes, történelmi film. Én egy kuruc vitézt játszom, aki tizedmagával áttör a császáriak táborán. Ez, gondolom, minimum négy nap, de lehet öt is. Egy kép az óbester sátrában, ahonnan „Pro libertate" kiáltással ajkunkon kirohanunk, ez egy nap. Az áttörés, nehéz körülmények között, legalább három nap és a megérkezés. Ha sikerül, kinyomok belőlük napi ötszázat, az kétezer forint, vagy esetleg kétezerötszáz. Olyan karácsonyunk lesz, amilyen még nem volt. Az asszonynak veszek egy télikabátot. Gabinak ródlit.

December 1.

Hát persze sok függ a próbafelvételtől, hogy az jól sikerüljön. De attól nem félek. Közismerten jó kurucképem van, a termetem is elég nyalka még, csak a hasamat kell behúznom a próbafelvétel alatt. Eddig még minden kuruc filmben benne voltam, de kétszer voltam már lázadó paraszt és egyszer szabad hajdú is. Fog az menni. Most csak az a kérdés, hányadik kuruc leszek. Úgy hallom, az első kuruc Petneházy lesz, mindig ő az első kuruc, ebbe már bele kell nyugodni. Bányai azt mondja, hogy néhány lovagló leckét kell vennem, mert lóháton fogunk áttörni. Hát veszek lovagló leckét, enynyit igazán belefeccölhetek az ügybe, Bányai komoly ember és szeret engem, a múltkor is azt mondta rólam, hogy mélyülök.

December 3.

Ha tíz ilyen kuruc áttör az ellenség táborán, a tapasztalat szerint egy legalább meghal közülük, akit aztán a többiek eltemetnek és levett süveggel, marconán körülállják a sírt. Ha én leszek a halott kuruc, kapok ugyan egy premier-plánt haldokolva, de nem lesz csak két napom. Én ottmaradok eltemetve, a többiek pedig tovább ügetnek újabb kalandok és újabb napidíjak felé. Meglátjuk. Ma, a lovardában leestem a lóról és megütöttem a hátgerincemet. Azóta csak meggörbülve tudok járni. Nehezen ki tudok ugyan egyenesedni, de fáj. Remélem, a forgatásig jobban leszek.

December 5.

A próbafelvétel fényesen sikerült. Bányai gratulált és a fővilágosító azt mondta, hogy mindig így képzelte el az Ocskay brigadérost. Aláírtam a megállapodást napi ötszázra. Megmutatták a forgatókönyvet, én vagyok a negyedik kuruc, elég jó helyezés. Nem halok meg, én is áttörök. Becslésem szerint lesz nyolc nap, mert egyszer el is fognak minket. Az négyezer forint. A feleségem kap egy irhabundát, Gabi kisbiciklit.

December 10.

Nekem csupa külső felvételem van és egy hete zuhog az eső. Mi lesz, ha karácsonyig nem süt ki a nap? Ma találkoztam Bodolákkal, lenne két fellépésem: egy a Dongagyárban, egy pedig Rákospalotán. Nem vállaltam, mert ütközik a filmmel. Csak már sütne a nap. Ebéd: paprikás krumpli.

December 12.

Ma volt az első forgatási nap. Remekül sikerült. Kilenckor az operatőr lefényképezett egy öreg fűzfát és öt perc múlva hazamentünk, mert beborult. A napidíjasok örültek, akik pausáléban vannak, dühöngtek. Ilyen az élet.

December 14.

Ma egész nap forgattunk, hulla fáradt vagyok. Délután féltotálban megitattam a lovamat a patakban és benn ragadt a félcsizmám. Azóta egyfolytában tüsszögök, de a gerincem már jó. Vacsora: töltött csirke, palacsinta, badacsonyi.

December 17.

Három napja ragyogóan süt a nap, de nekünk, kurucoknak, eső kellene, mert a könyv szerint esőben történik velünk mindenféle. Ha tovább tart ez a vacak napsütés, el vagyok veszve.

December 19.

Végre, két napja zuhog az eső, de engem nem hívnak. Mi történhetett? Felhívtam a Filmgyárat, ahol egy ismeretlen férfihang közölte velem Bányai rendező üzenetét: „A rendező úr sajnálja, hogy le kell mondania további szereplésemről, de három kuruc elegendő." Persze, nyilván megint elkalkulálták magukat és ennek hét kuruc issza meg levét. Na, annak a Bányainak is jól megmondom a magamét, csak kerüljön a szemem elé! A feleségemnek vettem egy sálat, Gabi kapott egy négykerekű falovat, amelyet húzni lehet egy madzaggal.

Január 10.

Ma találkoztam Faragóval, azt mondta, benne vagyok a következő filmjében. Széles vásznú, színes film, Sobri Jóskáról. A Sobri Jóska közvetlen környezetéhez fogok tartozni, én leszek a második haramia. Úgy látszik, így akarnak kárpótolni az elvesztett kuruc-napokért. Ha ezek a haramiák csak egy kicsit is ragaszkodnak a főnökükhöz, lesz nyolc napom, az négyezer forint. Hacsak megint ki nem jelentik, hogy egy haramia elég. De ez nem valószínű: széles vásznú, színes film egy haramiával, ez képtelenség. Holnap lesz a próbafelvétel. Egy cseppet sem félek. Jó haramiaképem van.

Gádor Béla

Érdekes szamárságok

Most került a kezembe az Európa Könyvkiadó kiadásában megjelent „Felsőbbrendű állatok" című novelláskötet, amelyet Pierre Courtade írt.

A kötet első novellájának „Szakmai hidegvér" a címe és egy homokzátonyra futott sétahajó tragédiájáról szól, vagyis inkább három újságíróról, akik lapjaikban megírják az eseményt.

Ezek közül egy Arnauld nevezetű, az Egyesült Sajtóügynökség képviseletében jelenik meg a tengerparton, a tragédia színhelyén, és ezt mondja:

„Nem rossz ez a pástétom — jegyezte meg Arnauld. — De mégiscsak igyekezniök kellene egy kissé. Tíz óra és ez az én vidéki DEADLINEOM. Most már talán mégiscsak közölhetnék az áldozatok számát, legalábbis megközelítőleg."

Imigyen szóla Arnauld, az újságíró. A fordító a „deadline" szó után csillagot tett és csillag alatt közli a gyanútlan olvasóval, hogy a deadline „üres (telefon)vonal angolul."

Ezek szerint tehát magyarul így hangzik a mondat:

„Tíz óra van és ez az én üres vonalam." Természetesen ennek a világon semmi értelme nincs, ami nem véletlen. Mert a „deadline" semmi mást nem jelent angol újságírói nyelven, csupáncsak azt, hogy „lapzárta". Soha nem fog kiderülni, honnan vette a fordító az üres vonalat és miért nem tűnt fel neki, hogy az üres vonalnak semmi értelme nincsen, de annak már van, hogy az újságíró nyugtalan, tíz óra van és ekkor van vidéki lapjainál lapzárta, tehát lemarad az eseményről.

Nem szégyen az, ha valaki nem tud angolul, de ha az Európa Kiadónál senki sem tudta, mit jelent a „deadline", akkor miért nem ezt közölték csillag alatt: „Sajnos, mi sem értjük, mi ez a „deadline", de nem is fontos. Az egész novella érdektelen. Különben is, miért beszél angolul egy francia újságíró? Olvasóinkat arra kérjük, ugorjanak át néhány sort, nem vesztenek semmit."

*

Van a családunkban egy négyéves kislány, bizonyos Kati nevezetű. A gyerek néhány nappal ezelőtt megbetegedett, fájt a torka és nagymamája lelkesen és önfeláldozóan ápolta.

A betegség második napján a kislány így szólt a nagymamához:

— Menj innen. Ne gyere olyan közel hozzám nagymama, mert elkapom tőled az öregséget.

*

Olvastam, hogy a Déli-sarkon dolgozó tudósok, a felmérhetetlen hidegben két élőlényt találtak. Egy szabad szemmel alig látható kis hóbolhát, meg egy narancsszínű kukacot, amely — a hír szerint — rovarnak tekinthető.

Soha nem gondoltam arra, hogy egy kukacot másnak tekintsek, mint rovarnak, nem is lepett meg, hogy a tudósok is annak tekintik. Ami meglepett és tiszteletteljes csodálkozásra késztetett, az az volt, hogy a tudósok nem elégedtek meg a hóbolhával (én eddig inkább szalmában, meg ilyen melegebb helyen találkoztam bolhával), meg a szépszínű kukaccal, hanem tovább folytatják kutatásaikat más élőlények után. Meg kell mondanom, hogy bár nagyon szeretem az állatokat általában, de a bogarak, még az egyszerű, kedves és ismerős magyar bolhát is beleszámítva, nem tudták megkedveltetni magukat velem. Még részvétet sem érzek a hóbolha iránt, aki abban a mérhetetlen hidegben bolháskodik, csak arra gondolok, miből éltek ezek a bolhák azelőtt? Amikor még nem jelentek meg a tudósok a Déli-sarkon? Kiket csipkedtek akkor? És arra gondoltam, milyen csodálatos emberfajta a tudós! A mi érdekünkben dolgozik, nem törődve az elviselhetetlen hideggel és megdobban a szíve, amikor meglátja az első ember nem látta kukacot ott a sarkon. És ottmarad. Én, az első hóbolha után már pánikszerűen menekülnék haza, Pestre, mert nem vagyok tudós, de el tudom képzelni, mekkorát tudhat ugrani egy ilyen pihentlábú hóbolha, amikor nemcsak arra kell gondolnia, hogy ő bolha, hanem még fázik is a mérhetetlen hidegben.

Királyhegyi Pál

Televíziós telefon

Balázs-Piri Balázs rajza

– Az igazgató kartárs házon kívül van . . .

A bejáratnál feltűnő helyen tábla: „Kutyát a helyiségbe behozni szigorúan tilos!" Ő-nagysága ennélfogva a bejárat előtt leveszi kutyusáról a panofix-kabátkát – és behozza a helyiségbe. A kabátkát a kezében, a kutyust az ölében. Hogy a figyelmeztető tábla ne idegesítse őnagyságát, jó mélyen bemennek a Presszóba, ő meg a kutya. Őnagysága kikeres egy asztalt, amelyhez két üres szék jár. Ő mellérak még két széket. Leltár: egy kell neki, egy a kabátjának, egy a kutyusnak és egy a „várok valakit"-nek.

Így is van. Őnagysága ráereszkedik egy székre, a másikra leteszi a kutyát, a harmadikra mennek a retikül és társai, és a negyedikre – egymás után jönnek az igénylők, de őnagysága nem adja, „várok valakit", a széket mindig közelebb húzza, a kutyusra mindig rászól, mert az minden igénylőre rávakkant.

Hamarosan megérkezik a „várok valakit-szék" kijelölt birtokosa, a barátnő, akire az eb nem vakkant, sőt rezegteti a kis csonkot, amit nagyobb kutyák csóválni szoktak. Ebből már látom, hogy a barátnő is kutyabarát, amit pillanatokon belül a szaporán és hangosan közölt előadásból is megtudok:

– Bertuskám, ha láttad volna az én Fifimet, hogy az mit művelt? Tudod, mit csinált? Reggel szájába vette azt a könyvet, amit este sokáig olvastam, letette az ölembe, hogy tovább olvassak és ne menjek el hazulról, ne hagyjam őt egyedül. Mit szólsz?

A Bertusnak nevezett őnagysága rákapcsolt, és ahogy azt szokták, elzúgta, hogy „az semmi" – és elmondta a magáét:

– Az én Murcim, ez a kis vakarcs – Murci hegyezte a fülét – tegnap kereste a labdáját, amit én eldugtam és mert nem találta meg, székről asztalra, asztalról a fogasra ugrott, lekapta Zoltánom új kalapját és azt gurította a lábunk elé. Te, hogy mit nevettünk az urammal, pedig valósággal ronggyá foszlott a kalapja. Igaz, Murcikám?

Murci felágaskodott a széken, kidugta pici nyelvecskéjét, lihegett és balra fordult, mert a szomszéd asztaltól egy férfi áthajolt. De a kutya nem vakkantott, megérezte, hogy az idegen is kutyabarát.

– Az semmi kérem – mondta az idegen – az én kutyám, a Pepi, lement a henteshez a minap, ahogy szokta, szájában a papírbacsomagolt pénzzel. De a hentesnek nem volt véres hurkája, hát krinolint csomagolt be Pepinek, azt adta a szájába. Pepi elindult, de az utcán megérezte a cserét. Megfordult, visszafutott a henteshez és letette a csomagot az üzlet közepén, a földre. Ha nem maga a főnök mesélte volna el nekem, el se hiszem.

Már szinte két órája mesélték egymásnak kutyáik bölcsességét, amikor megjelent a ring előtt Szedlacsek, az egész távoli rayon pincére. Öreg pesti vagabund, messziről láttam már rajta, hogy odacsördíteni jött. Pár percig állt, hallgatott, aztán benevezett ő is a nagy kutyaversenybe:

– Nekem is van egy kutyám – mondta szokott rekedtes hangján –, ennél okosabb állat nincs, én mondom kérem. Ekkora ni. Blökinek hívják. Ha hazatelefonálok és nincs a szobában a feleségem, leveszi ő a kagylót és beugatja nekem, hogy siessek haza, mert meleg már a fürdőm, sőt a múltkor azt is bemondta, hogy ne felejtsek el szappant hazavinni, de kék-vöröset, mert ő is azt szereti.

Ezek után elsietett az asztal mellől. Menet közben rámkacsintott.

A többiek némán összenéztek. Ezt már nem lehetett túllicitálni.

Boross Elemér

Új kút a faluban

Kasso rajza

Az ünnepek után

Szür-Szabó József rajza

– Felség, maga panaszkodik a tatárjárásra? Mi volt az ahhoz képest, ami nálunk karácsonykor és szilveszterkor volt! . . .

Praktikus

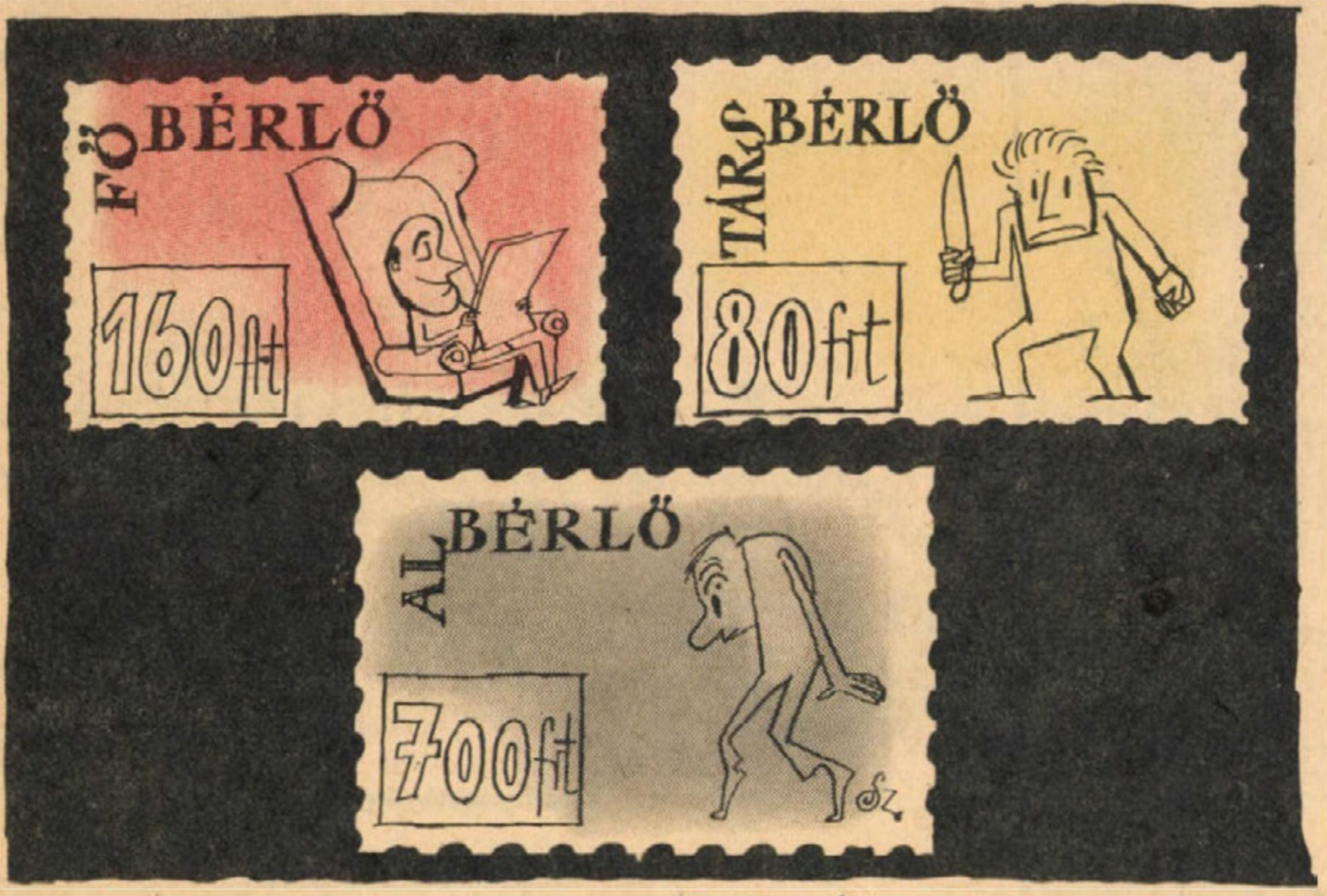
Várnai György rajza

– Ez a legújabb szőnyegmintánk. Direkt ilyen sáros, latyakos időre tervezték . . .

Lakó-bélyegsorozat

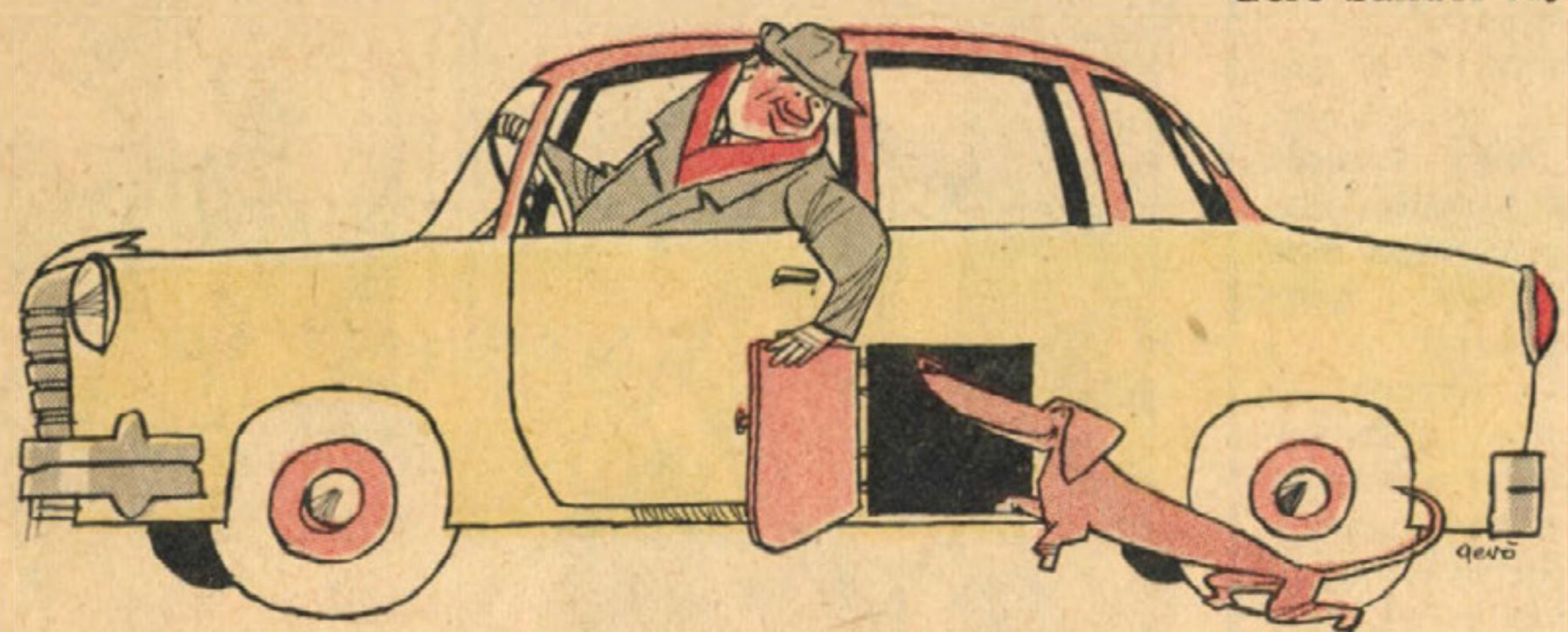
Szür-Szabó József rajza

Ilyen sorozatot még nem adott ki a posta.

Kétajtós kocsitípus kutyabarátok részére

Gerő Sándor rajza

Képrejtvény

Porscht Frigyes montázsa

Egykutya

Disznótor után

Várnai György rajza

– Hová rohan, sógor? Jöjjön már vissza egy kis kostolóra!

Salamon meséli:

Volt a régi Vígszínháznak egy ifjú tagja, aki márciusban felment az igazgatóhoz és háromszáz pengő előleget kért azzal, hogy azt a következő évben, havi részletekben vonják le neki. Az igazgató a kérést elutasította, ifjú színészünk azonban nem nyugodott bele és addig járt az igazgató nyakára, amíg végül az mégis csak kiutalt kétszáz pengőt azzal, hogy az új szezon első négy hónapjában, négy egyenlő részletben le fogják vonni.

Amikor a színész felvette a pénztárnál az összeget, felment az igazgatóhoz, megköszönte az előleget és azt letette az igazgató asztalára azzal, hogy most mindjárt vissza is fizeti az egészet.

Az igazgatónak arra a kérdésére, hogy akkor miért kérte, a színész így felelt: „Csak tudni akartam, hogy jövőre szerződtet-e?

Mindenféle

X. élő lexikon. Csak az a baj, hogy régi kiadás.

*

Mindenki legalább egy embert szeret.

*

Gonosz vagy éhes a cápa?

*

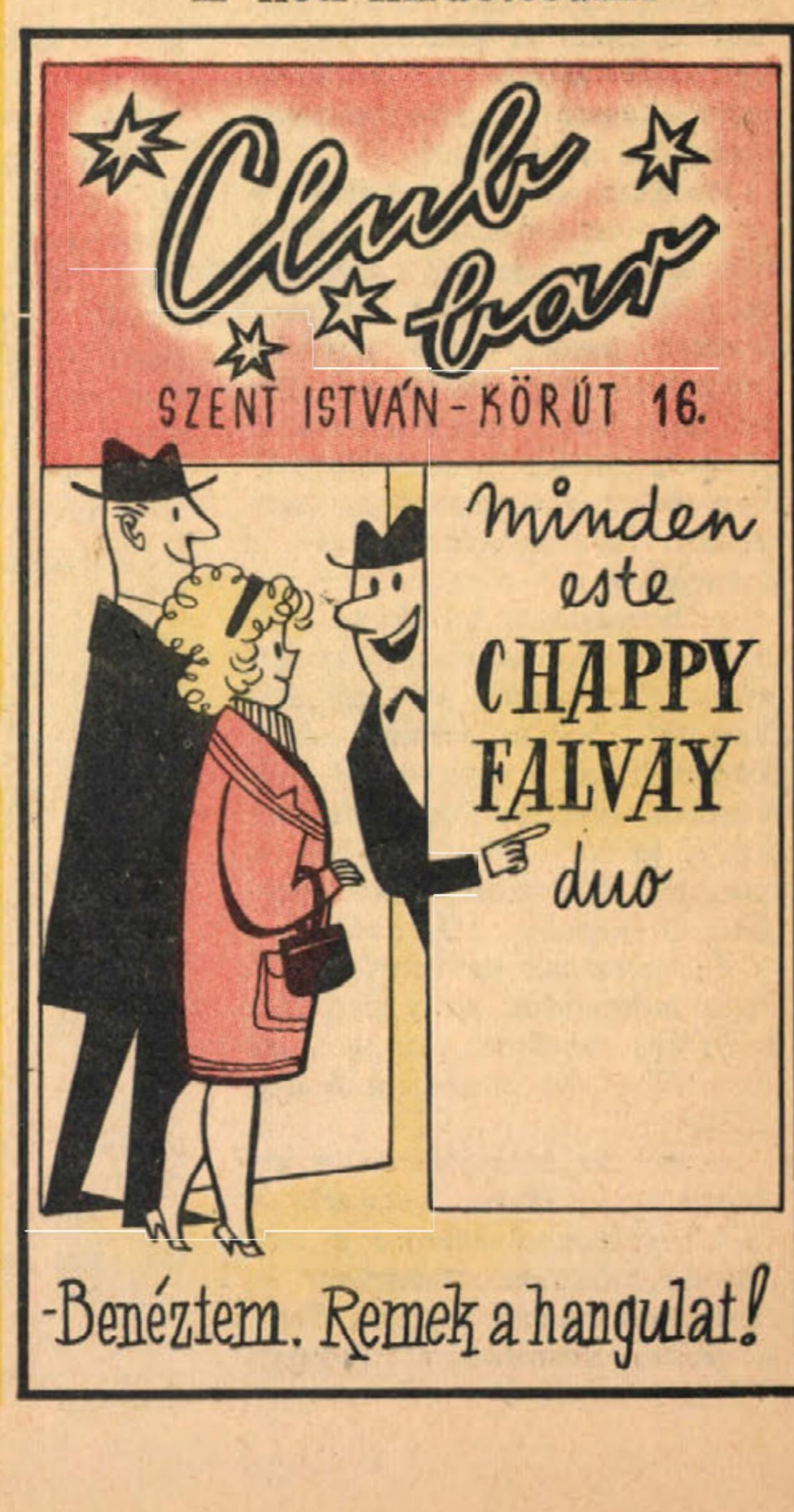
Z. gyenge humorista. Hálni jár belé a humor.

*

Az irigy ember nem öntelt. Elismeri mások nagyságát.

F. L.

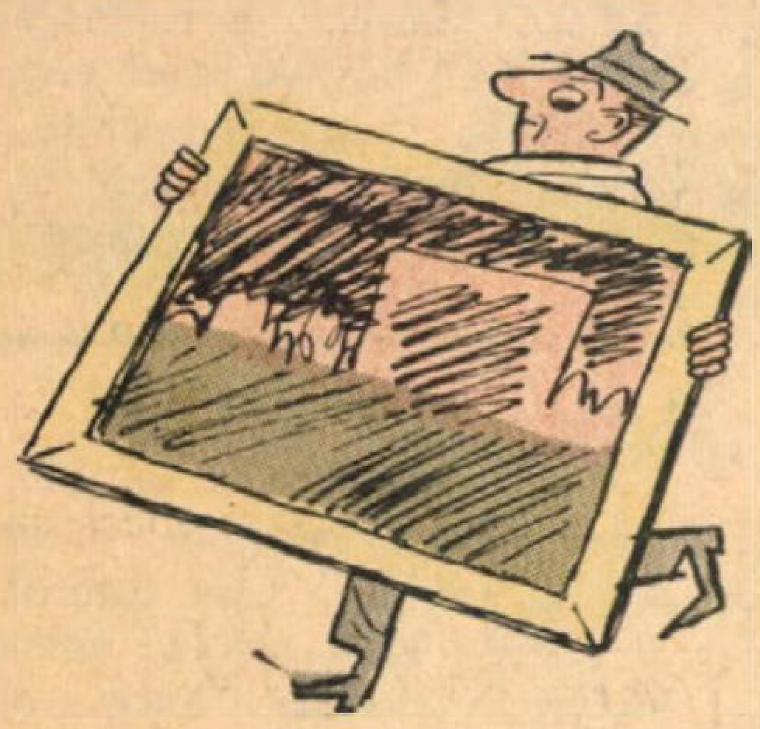
E heti hirdetésünk

A KÉP

Sötét tónusú kép, amit nászajándékba kaptam. Félhomályban ki sem lehet venni mit ábrázol, de jónevű századeleji festőtől származik. Csakis jónevű festő engedheti meg magának a homályos, sötét képeket. Én, mint laikus, a nevét sohasem hallottam, de elhittem, hogy jónevű, mivel hetekig nem tudtam rájönni, mi van azon a vásznon. Mindennek dacára megbarátkoztam a rejtélyes képpel és megszerettem nyugodt, diszkrét természetét, mely egyáltalán nem tolakodta fel mondanivalóját a nézőknek. Lehetett előtte mindenféléről ábrándozni. A sötét olajfestékbe belemagyarázhatott az ember akármit úgy, hogy a végén a kép készségesen azt ábrázolta, amit a csodáló fantázia megkívánt.

Egy nap aztán elhatároztuk feleségemmel, hogy a képet eladjuk. Nem azért, mert nem volt elég pénzünk, hanem

azért, mert mosógépet akartunk venni. Mielőtt a képet elvittem volna a boltba, alaposan áttanulmányoztam. Megállapítottam rajta egy kovácsműhelyt, melyben a bőrkötényes mester egy nagy fazekat javít. Lehet: éppen egy mosófazekat. A képet elvittem, átvették és közölték velem, hogy egy bizottság hamarosan megállapítja az árát. Egy hét múlva meg is állapították. Pont egy mosógép futotta ki belőle. Nem is tudtam, hogy ennyire értek a festészethez. Megkértem az eladónőt, akassza előnyös helyre a képet. Valahol az ablak mellé. Másnap már ott lógott több világostónusú híresség között mint sötét, de nem kevésbé híres folt. Többször meglátogattam a képemet, mint egy távoli rokont a kórházban, érdeklődtem hogyléte felől és megnéztem, hogy megvan-e még az a jó ágya az ablak mellett. Akkoriban egymást érték az ünnepek: április 4, május 1, augusztus 20, november 7. Ilyenkor megnyílnak az intézmények kultúrbukszái. Néhány világos kép el is tűnt körülötte, csak az én kovácsom lógott ott hűségesen, bár ő aztán igazán a munkát, a szorgalmat és a népet képviselte, ha kicsit maszekvonalon is. Csak a tónusa volt kissé sötét. Gondoltam, odaadom egy modern festőnek, világosítsa fel néhány nüansszal, de erről le kellett mondanom, mert közben kiszállt egy másik bizottság, mely nemzeti védett kinccsé kiáltotta a művet. Most már szó sem lehet arról, hogy átfestessem. Most már bizonyos, hogy ez a kép így remekmű, ahogy van.

S most várom azt a csöndes, igénytelen járókelőt, aki egyedül és pipálva sétál a Kossuth Lajos utcában, nézegeti a kirakatokat és meglátja a képet. Hosszan nézi a kovácsot és halkan megjegyzi: – Mintha az apámat látnám! – és bemegy a boltba megveszi a képet és hazaviszi.

És én veszek egy mosógépet.

Albán Frigyes

Déli-sarki expedíció...

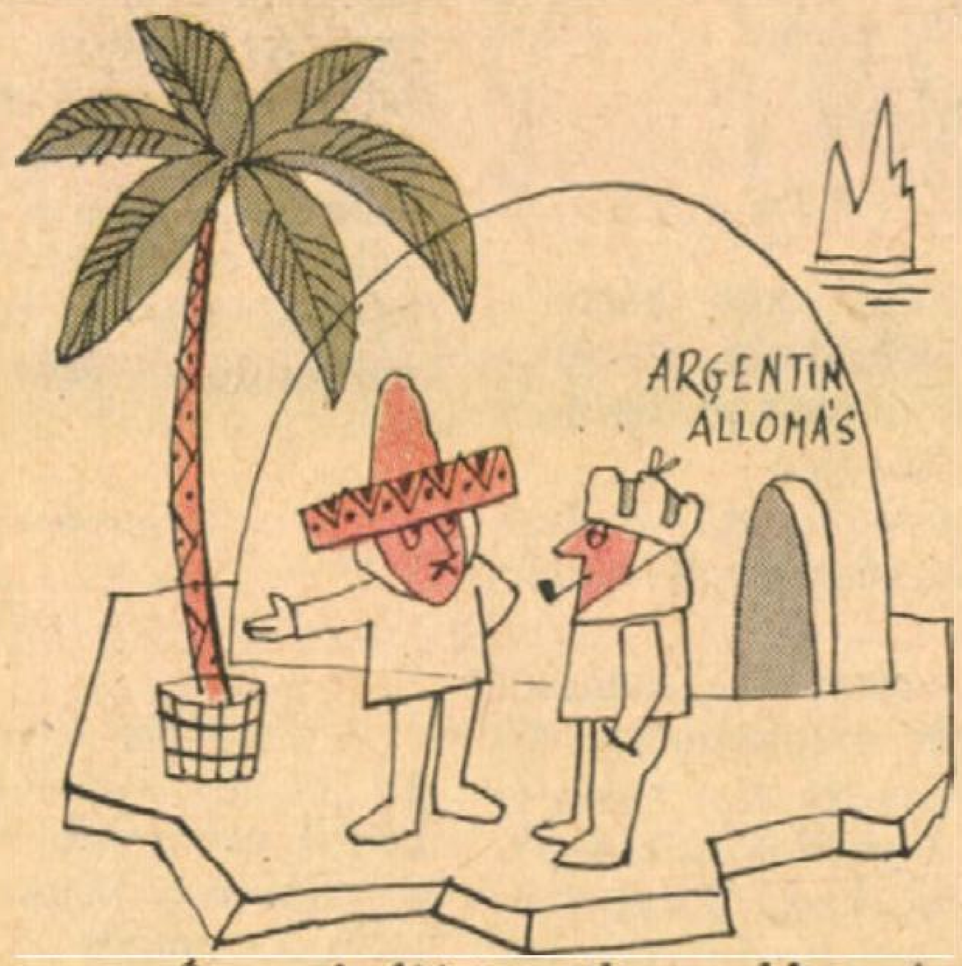
Kaján Tibor rajza

– Azt hiszem, ezt mégis kár volt magammal cipelni.

– Szedtem magának egy csokor jégvirágot.

– Így mindjárt otthonosabban érzem magam.

– Odafagyott a pemzli!

Valami új

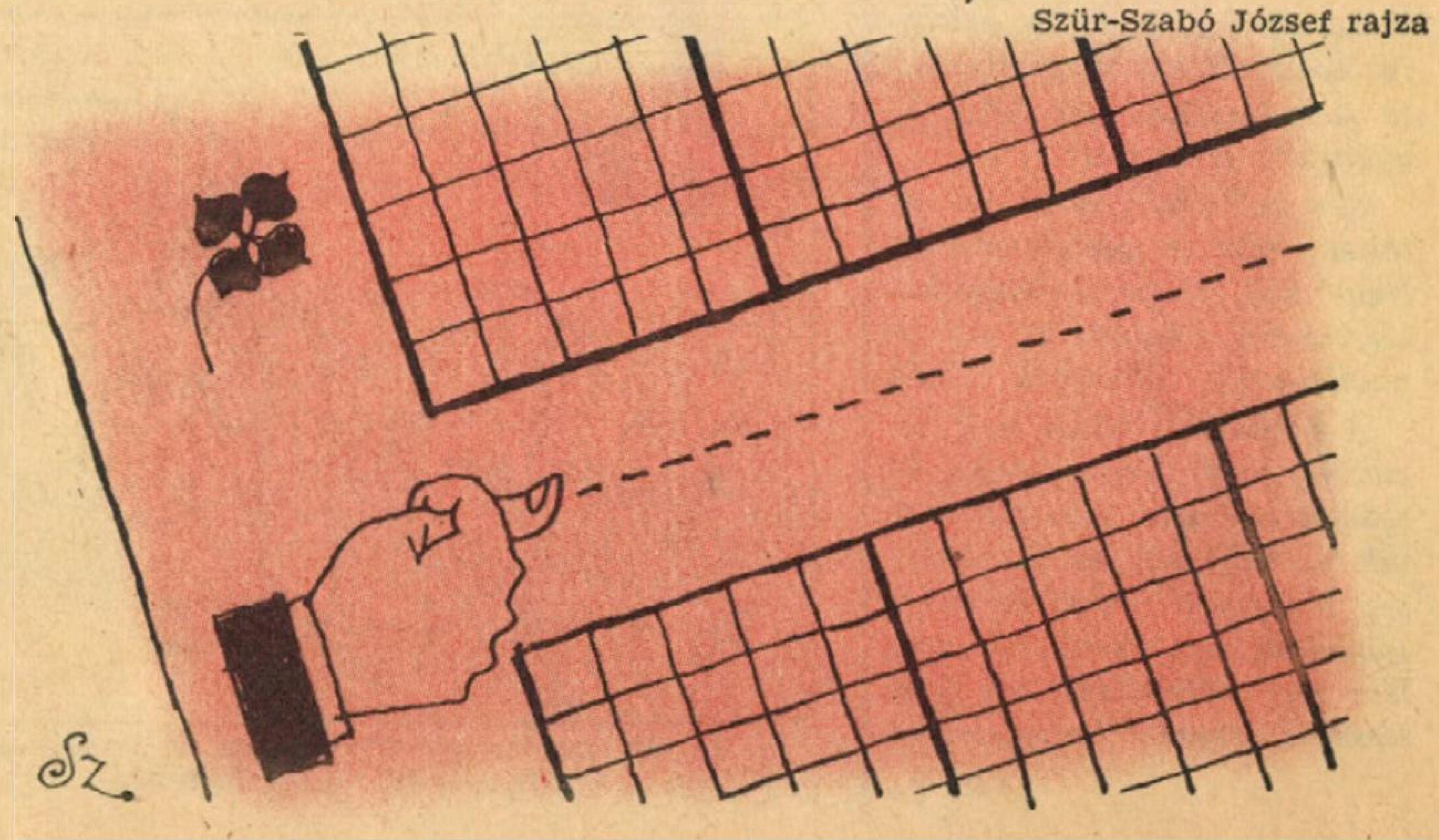
Hegedűs István rajza

Találatjelző-készülék civil használatban.

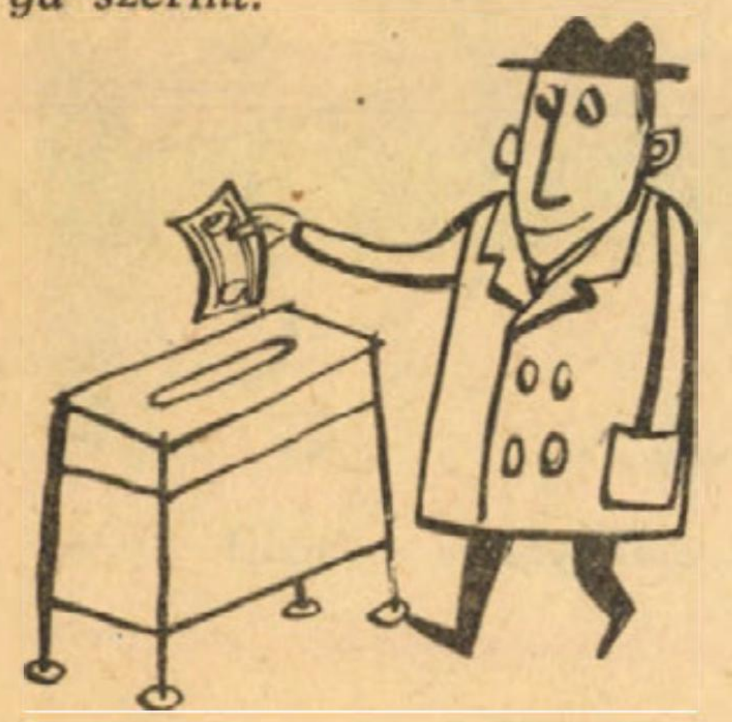
Pesszimisták lottócédulája

Szür-Szabó József rajza

Becsületbüfé

Jóleső érzéssel olvastam a hírt: szerte az országban becsületbüfék nyílnak az üzemekben. Ezekben a házi vendéglátóipari helyiségekben nincs felszolgáló, nincs fizető, nincs pénztár. Mindenki maga veszi le a pultról a megkívánt árut, maga fogyasztja el és maga dobja be az árát az e célra elhelyezett dobozba. Borravalót nem ad, mert nem alázza meg önmagát. Az abszolút tisztességhez vezető úton jelentős haladást jelent ez a lépés. De a becsület harcmezején ezzel csak az első csatát nyertük meg. Közeleg az idő, amikor a villamoson megszűnik a kalauz, egyszerű persely lesz helyette, mindenki bedobja a viteldíjat, ki mennyit jónak lát, az utazás hosszúsága szerint.

Nem kell többé tantusszal kínlódni a telefonfülke nyáron fülledt, télen fagyos mélyén. A beszélgetés befejezése után a telefonáló lerakja az aprópénzt, ha nem rendelkezik ilyesmivel, forintot, visszavesz negyven fillért. Az sem baj, ha valakinek véletlenül egy vasa sincs, készpénz helyett ott hagy egy cédulát: „Elsején behozom a pénzt, tisztelettel Só Tihamér, Ló utca 22.”

De ez csupa jelentéktelen dolog. Ha minden jól halad, nincs messze az az idő, amikor az emberek eljutnak a tisztesség legmagasabb csúcsára. És ez teljesen megreformálja a lottó-játék mai avult és gyanakvó rendszerét.

Nem kell többé szelvényt kitölteni. (Óriási papírspórolás!) Nem kell többé szelvényeket kiértékelni. (Százak és százak munkaerejét takarítjuk meg!)

A fogadónak nincs más teendője, mint hogy gondol öt számot. A húzás után megjelenik az OTP-nál és becsületesen bemondja: ennyi és ennyi találatom van. Senkinek sem lesz joga kételkedni egy tisztességes fogadó becsületében.

S. A.

Le a bürokráciával!

NARANCS

A narancsos tál csábítóan kínálta magát az Astória szálló gyümölcsös asztalán. A csábításnak nem tudtunk ellenállni és két darabot kértünk. Elfogyasztottuk és ki akartuk fizetni. A hosszú keskeny számolócédula alján nem valami szerényen, inkább hivalkodóan

állott két szám, két hármas, amely azt jelentette, hogy a két közepes nagyságú narancs 33 forintba került.

– Nem tévedés ez? – kérdeztem a narancs árára mutatva.

– Nem, kérem – hangzott a fizetőpincér megnyugtató (?) válasza, narancsra 130 százalékot szabad hozzákalkulálnunk.

Így történt, hogy az Astóriában 82 forint 80 filléres narancsot fogyasztottunk, ami még mindig olcsóbb, mint a banán, amelynek kilója itt 92 forintba kerül. Ez csak első pillanatban tűnik fel soknak, de ha az ember elgondolja, hogy milyen sok vesződség van a naranccsal, akkor, már nem is szabad drágállani. Ott fekszik a narancs a tálon és senki se gondol arra, hogy a narancsfát ápolni kell, meg kell várni, amíg beérik, gondosan le kell szedni, be kell burkolni vékony papírba, amelyre fizetett nyomdászok rányomják a termelő márkáját. Azután ládákba csomagolják, vasúthoz viszik, Pestre szállítják, itt elosztják és csak így kerül az Astóriába. De ez még mind semmi, most jön az, ami igazán megdrágítja a narancsot. Az Astóriában ugyanis meg kell törölni a tálat, azt tiszta fehér abroszra kell tenni. A gyümölcsöt tányéron adják a vendégnek, sőt még a narancs héját sem hagyják ott az asztalon, hanem elviszik. Bizony elviszik! Mindennek a tetejébe a narancs forgalmi árához még hozzá kell számítani a 130 százalékot, végül össze is kell adni a fogyasztás tételeit. Ha elképzeljük, hogy egyes matematikusok még Nóbel díjat is kapnak tudományukért, akkor megállapíthatjuk, hogy az Astóriában – mivel a narancs 130 százalékos felárában már a számtani művelet elvégzésének díja is benne van –, tulajdonképpen méltányos árat számítanak fel...

(sti)

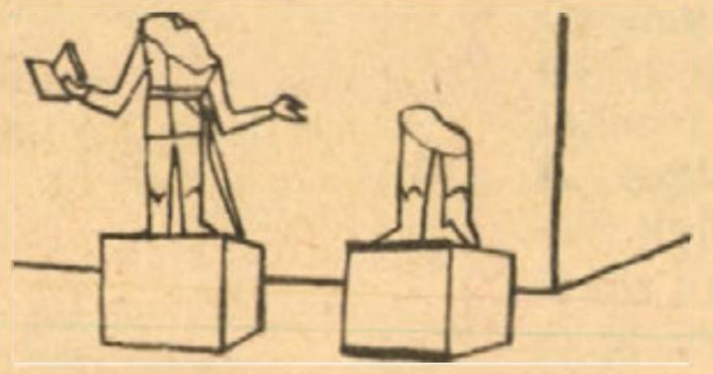
Ünnepi bosszúság

Karácsonyra vettem az én játékoskedvű kisfiamnak egy 660,– Ft-os Aspector diavetítőt. Ez a remekbeszabott masina néhány próbavetítés után kiégette – a villanykörtéjét és elsötétült. Mivel karácsonyi ajándéknak szántam a vetítőt, egy szabadnapom feláldozásával útrakeltem, hogy a kiégett körtét még az ünnepek előtt pótoljam. Első utam a Rákóczi úti új OFOTÉRT-ba vezetett, ahol a masinát vettem, de ott körte nem volt. Elküldtek a Rákóczi út 80-ba, mondván, hogy ott van. Ott sem volt. Onnan a Múzeum körútra küldtek, a Múzeum körútról a KERAVILL-hoz, a KERAVILL-től a DIA-boltba, ahol végül is kiderült, hogy ilyenfajta égő nincs. Rendjén van ez?

Pick László
Bp., X., Ujhegyi u. 3.

Egy pár „debreceni”

A Csokonai Színház tatarozása és belső átépítési munkálatai konfliktus-mentes karácsony előtti bemutatót biztosítottak a színháznak, amiért a színház igen hálás az építő vállalatoknak. A

szép külsejű Csokonai Színház most csak hat szépséghibával rendelkezik. A hat szépséghiba az a hat szobor, mely a színház oldalában áll, s melyek közül csupán Csokonai Vitéz Mihály szobor-alakja felismerhető, mert ezt a szobrot a színház legvédettebb fala mellett helyezték el. Petőfi Sándor szobra például egészen tönkrement.

A Képzőművészeti Alap mielőbb döntse el most már a hat szobor dolgát. Véleményünk szerint a régi szobroknak a Déry Múzeumban volna a helye, a színház köré pedig szép, új, tartós klasszikusokat kell elhelyezni.

*

Kétszázötven éves fennállását ünnepli az Aranybika szálló. A nevezetes vendéglátó kombinátnak legnagyobb fájdalma, hogy késik a külső tatarozása és tetőszerkezeti hibák miatt zárva van a díszterme, mely egyben Debrecen legna-

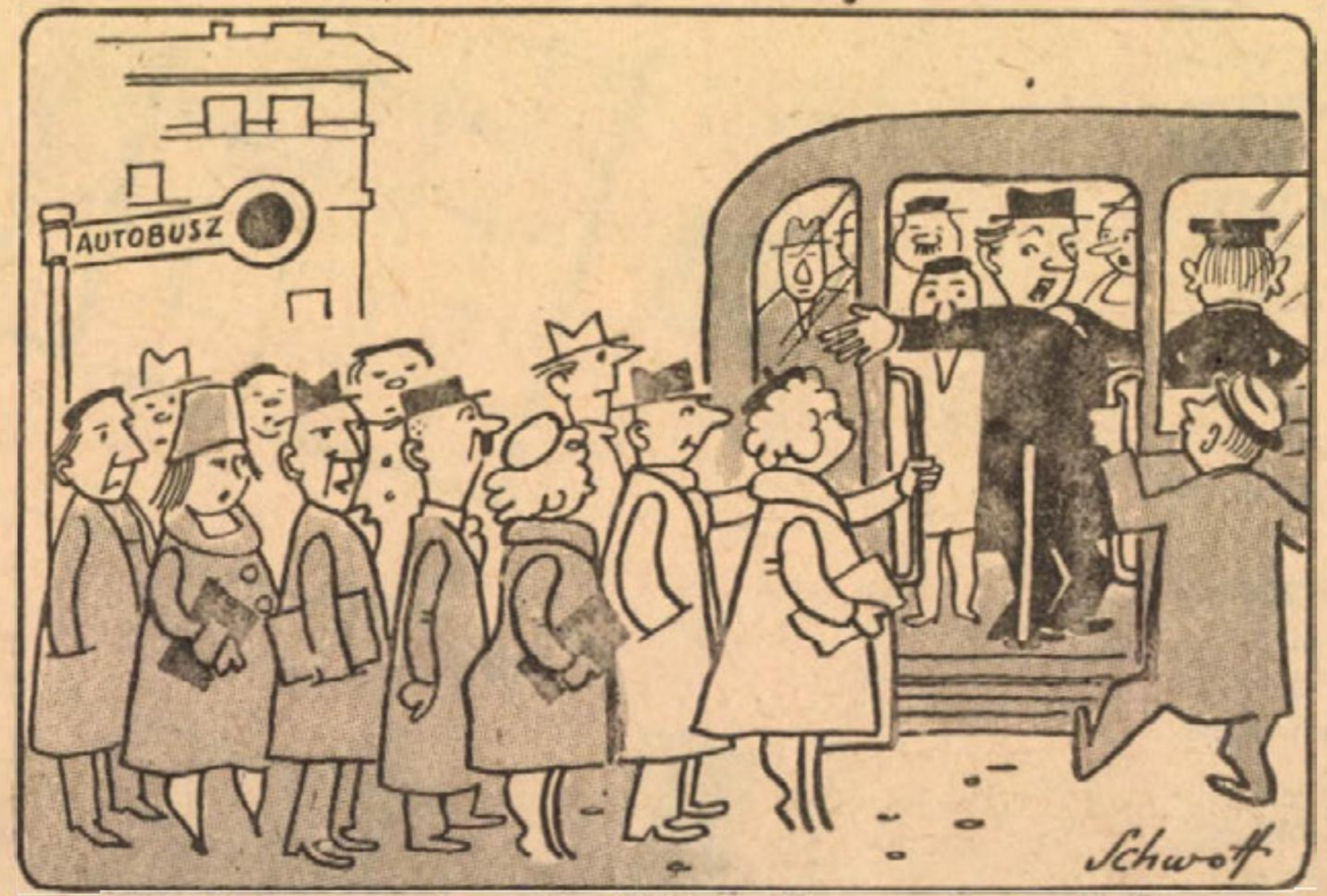

gyobb előadó-, illetve színházterme is.

A tatarozásra a szállónak van kerete, csupán az állványozást nem tudja biztosítani számára az Építőipari Vállalat. A díszterem helyreállítását saját költségére már nem tudja megvalósítani, ehhez egyéb segítség is kellene.

Kérésüknek még a kétszázötven éves forduló is nyomatékot ad. Hiszen már Bem apó is elismerte, hogy a „Pikában” éjszaka jól lehet aludni, s nappal jó ételeket lehet kapni...”

Az ülőkalauz ellensúlyozására...

– Kérek huszonnégy átszállót és tíz vonaljegyet! Önök pedig gyorsan szálljanak fel, majd bent elszámolunk!

Ludas Matyi postájából

A „Pótvizsga” című bírálatukban említett vizsgáztatási módszert én sem tartom helyesnek. Intézkedtem, hogy a jövőben a képesített könyvelői felvételeknél kizárólag számviteli kérdéseket tegyenek fel.

Bőr- és Cipőkellék Ellátó V.
Szabó József ig.

válaszol az olvasó

A közelmúltban hatalmas, leleplező cikksorozatot írtam bizonyos Stupfnágel Emil luftballonkészítőről. Megírtam, hogy az általa készített luftballon, bár színes, szemet gyönyörködtető, de belül üres és másfél órai használat után elpukkad. A cikksorozat megjelenését követő napokban a következő levelek érkeztek részemre a szerkesztőségbe.

Kedves Uram!

Hálás szívvel mondok köszönetet Önnek kitűnő írásáért, melyben bátor tollával rámutat a luftballon-fronton tapasztalható visszaélésekre. Írása reményt öntött belém, hogy a jövőben jobbminőségű luftballon kerül minden dolgozó asztalára.

Üdvözlettel:

Egy luftballon-fogyasztó

*

Te Piszok!

Hát volt pofád? Légy nyugodt, hogy meg leszel bunyózva. Dögölj meg!

Egy Jóakarója

*

Mélyen tisztelt író kartárs!

Hálásak vagyunk megjelent cikkeiért, melyben rámutatott egy önmagából kivetkőzött luftballonkészítő üzelmeire. Ezek rontják a többi, becsületes kisiparos jóhírét. Az ég áldását kérem Önre!

Pócs Ernő
Luftballonkészítő kisiparos
Retek utca 6.

*

Uram! Csak ennyit:

Ideje volt, hogy ezt az átkozott Stupfnágelt leleplezte. De felhívom figyelmét, hogy még vannak ilyen alakok. Itt van például Pócs Ernő, a Retek utca hatból.

Rajongója:

Réz Árpád
Luftballonkészítő kisiparos
Retek utca 8.

*

Te Hülye!

Hát van szíved? Azért írtad a cikket, hogy elvedd a kenyeret egy kisembertől. Utállak. Csapjon beléd a Ménkü!!

Tisztelettel:

Krctmlensh Lzxsööy
II., Fgouwlts utca 4. I. 2.

*

Kedves Szaktársunk!

Olvastuk Stupfnágel Emilt leleplező cikksorozatát. Nem érthetünk egyet Önnel abban, hogy a „kellene" szót egy ellel írja.

Üdvözlettel:

Magyar Helyesírási Társaság

*

Drága jó Uram!

Szeretnék Önnel forrón kezet szorítani az újságban megjelent cikksorozatért. Eddig a kutya sem ismert. Most, hogy a sajtó útján népszerűsítettek, ötszörösére emelhettem luftballon-termelésemet. Még egyszer köszönöm, hogy alkotásom ledorongolásával felkeltette a közönség érdeklődését.

Kezeit csókolja:

Stupfnágel Emil
Luftballonkészítő kisiparos

Galambos Szilveszter

Rágalomária

Azt tanácsolták valami ügyes-bajos dolgommal kapcsolatban, hogy forduljak a minisztériumban bizonyos Ulászlónéhoz, ő majd elintézi ügyemet. Felhívom a minisztériumot és kérem Ulászlóné kartársnőt. Férfihang veszi fel a kagylót.

— Ulászlónét kéri? Na iszen — mondja —, őt ugyan hiába keresi. Kiment a városba, lófrál egész nap, a maga kis privát ügyeit, bevásárlásait intézi! Alig látni itt a szobájában!

Megdöbbentett a közlése, hiszen még a nevemet sem árultam el, azt sem, hogy milyen ügyben keresem. Úgylátszik a kagylónál valami profirágalmazó ülhet — gondoltam —, aki nem rest bárki előtt befeketíteni szobatársát.

— Mégis, mikor találhatnám bent? — firtattam.

— Talán délidőben benéz egypár percre, itt szokott ugyanis ebédelni. Persze, a négyforintos üzemi koszt az smakkol neki, de utána sipirc, eltűnik és egész nap nem látjuk újra!

Amikor ebédidőben elcsíptem Ulászlónét, megemlítettem, hogy már kerestem délelőtt, de a kollégája közölte, csak délidőben találom meg. A többiről tapintatosan hallgattam.

— Férfi, vagy női hanggal beszélt? — érdeklődött Ulászlóné.

— Férfivel — válaszoltam.

— Még szerencse — sóhajtott megkönnyebbülten — a kolleganőm ugyanis ott fúr engem, ahol tud.

T. P.

Sok a vita túlóra-ügyben

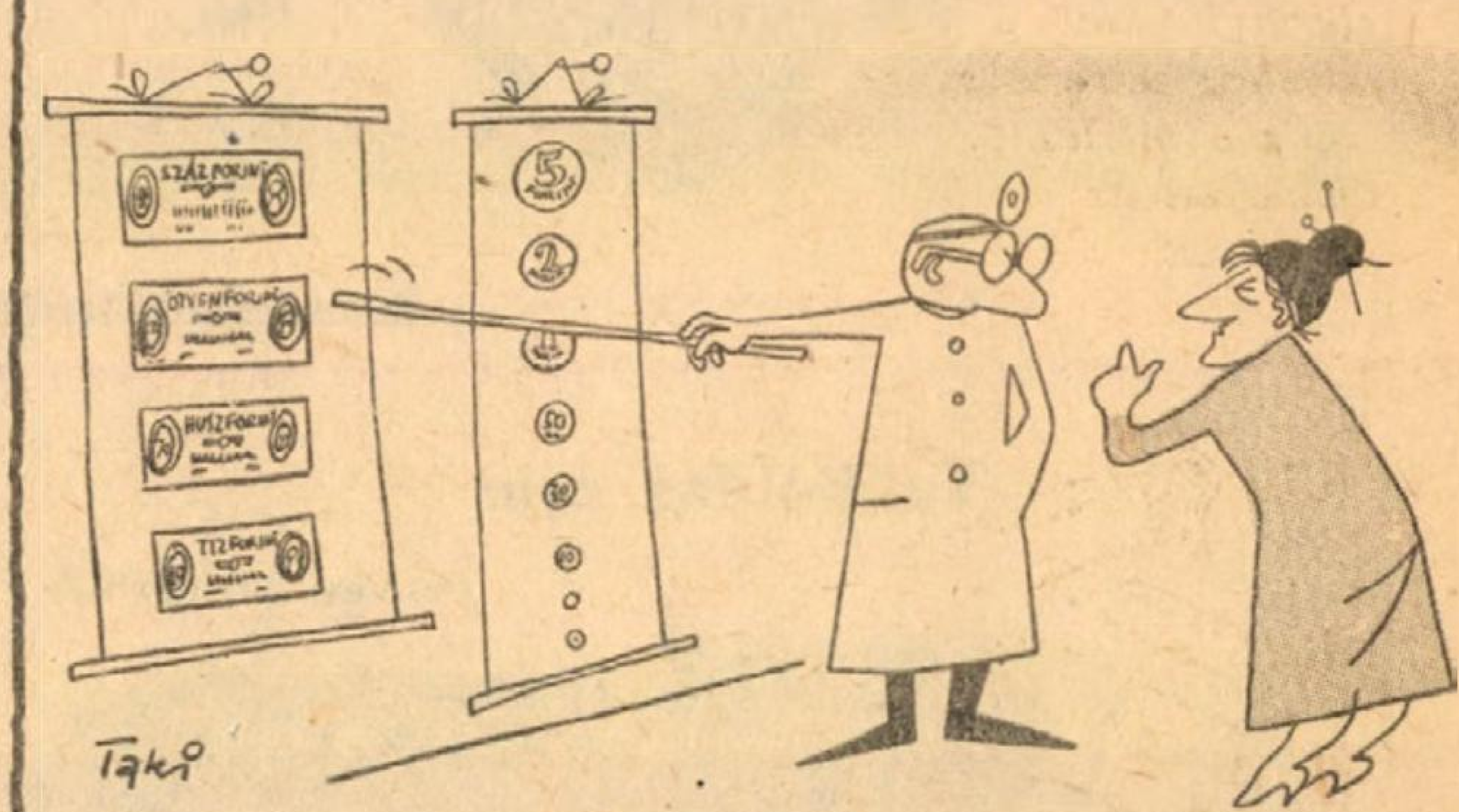
Schwott Lajos rajza

– Nem ismerem el a hat túlóráját!
– Bocsánat, már nyolc túlórám van, mert két órája ezen veszekszünk!

A legkorszerűbb szemvizsgáló berendezés

Takács Zoltán rajza

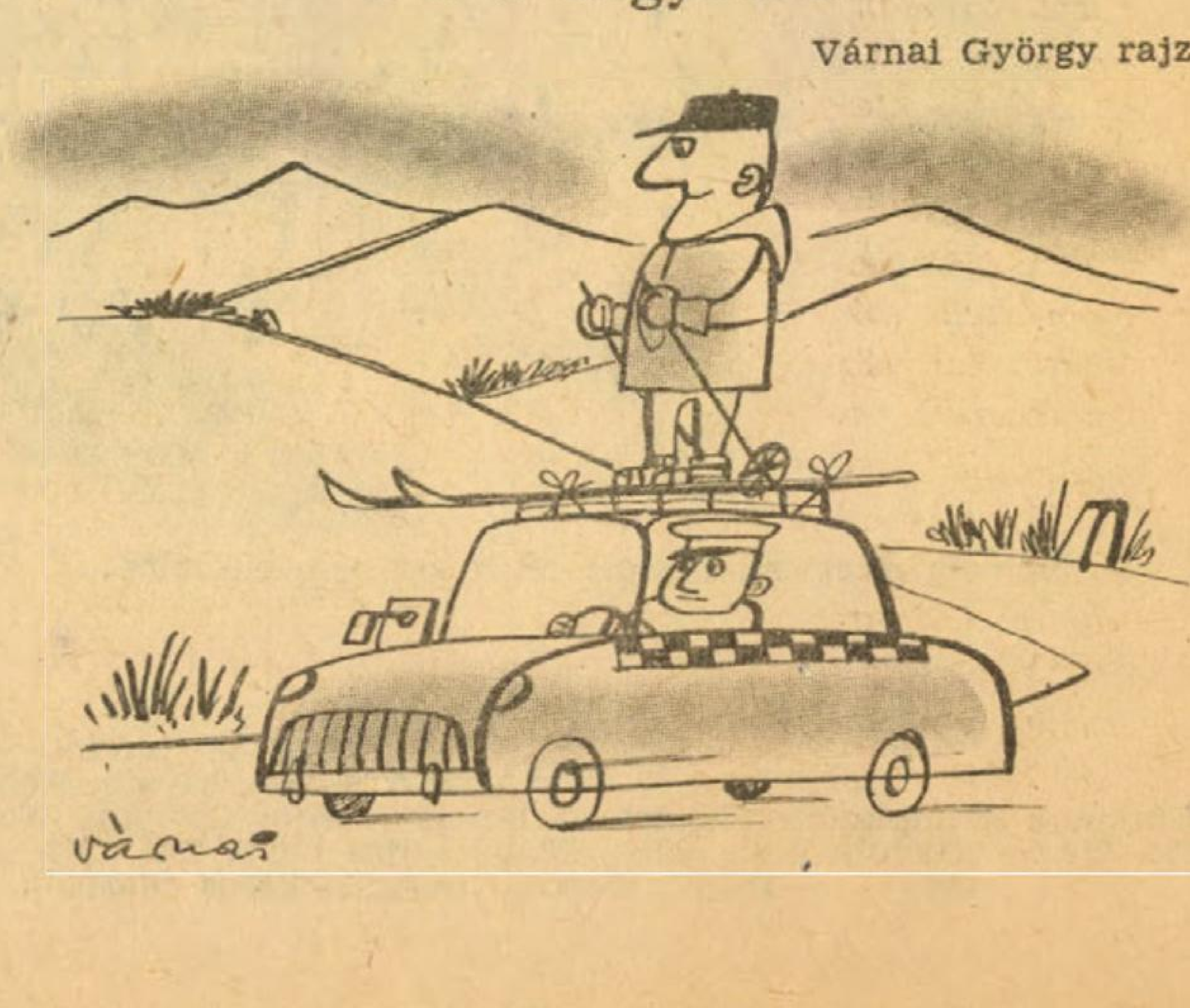
Konkurrencia

Hegedűs István rajza

Fel a hegyekbe!

Várnai György rajza

Újítási javaslat

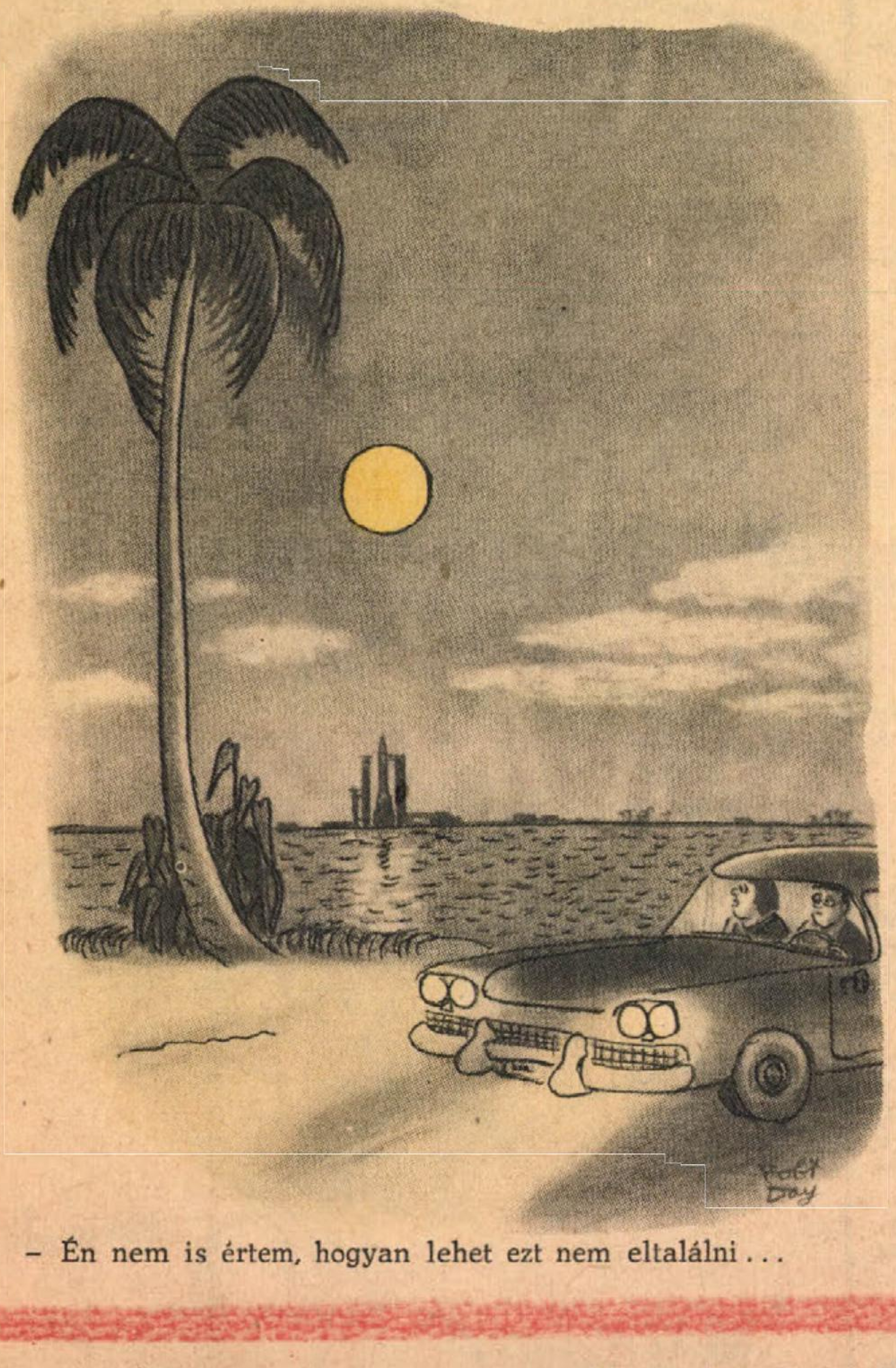
Várnai György rajza

Alkalmazzunk terelőpulikat az átkelőhelyeknél

Teliholdas este

(A New Yorkerből)

– Én nem is értem, hogyan lehet ezt nem eltalálni ...

Newyorki üzlet

A szerkesztő szól: „Miszter Költő,
a verse jó volt: leközöltem.
Tiszteletdíja a kasszában,
vegye fel: dollár kettő-ötven.”

„De Miszter Suszter! — sír a költő,
— ez túl kevés! Hogy sérthet így meg?
Ilyen olcsó az ön szemében
a költészet, a drága ihlet?

Versem: egy gondolat ruhája.
Csak két dollár ötvenet ér ez ... ?”
Elhallgat szegény ifjú költő
s a szerkesztő fitymálva kérdez:

„A vers: egy gondolat ruhája?
Jó! ... Szóból ön több mondatot szab,
azután összevarrja őket,
egyik rövidebb, másik hosszabb.

Kivágott állítmányt, vagy százat,
de alanyból is volt vagy hatvan;
és legyártott hetvenhét jelzőt,
volt köztük tíz, egész szokatlan.

Én becsülöm a szolid árut,
melyet jó munkával teremtett:
a nyersanyagért kap két dollárt.
De fazonért? ... Csak ötven centet!”

Bedő István

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel. 343—100, 142—220. — 60.8604 — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány utca 3. — Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850.